

POLITISKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Sugrįžus namon, po pasimatymui su Vokietijos cesariu Pottsdame, Maskolijos cariu, tankiai valdžios panaudojama išreikšimui savo mierių laikraštį "Novoja Vremia" tilpo straipsnis kviečiantis Europos valdonus susitarti, kaip geriausiai galima but išnaikyti revoliucionierius ir sostų prešus; ypač kviečiama buv Vokietija.

Kadangi "Novoje Vremia" tankiai tarnauja Maskolijos valdžiai, tai jos redakcija gali geriau negu kiti laikraščiai žinoti, ką toji valdžia daro, ar ką mato daryti. Gal but todėl, kad Pottsdame reikalas naikinti sostų priešus ir buvo pakeltas, nes sostams ištiko gresia pavojus, sostai vienį sugrūvo, kiti griuvo, o dar kiti braskėti pradeda. Nieks šiandien negali žinoti kaip ilgai karaliaus sostas užsilaikys Ispanijoj ar Grekijoj. Iš didžiųjų Europos tautų antai susirūšiai su Maskolija, Prancūzijai, turinčiai respublikonišką tvarką, nelabai rupi, ar Maskolijoj caro sostas užsilaikys ar ne; priešingai, prancūzai gal labiau norėtų, kad Maskolijoj, kaip yra Prancūzijoj, būtų taipgi respublikoniška tvarka, kad dabar biurokratų pultoma Maskolija būtų pačių jos žmonių valdoma; Anglijoj, nors yra karalius, bet jis niekaip ant valdymo būdo turi interke, todėl Anglijos valdžia nepalaikys caro sosto, o jis, nors ir saugojamas šnipų, žandarų, laikosi visgi netvirtai. Reiktų dar vieno nepasekmingo karo, o jau gal jo nei šnipai apsaugotų negalėtų. Todėl valdžios laikraštis ir kviečia kaimyniškus monarchiškus kraštus susitarti ir iš vien gaudyti revoliucionierius ir sostų priešus.

Dabar, sulys esančių terptautiškų teisių politiskieje prasižengėliai, prasišalinę iš vieno krašto kitan, ten randa prieglaudą, tokių negalima išduoti valdžiai galinčio gauti krašto. Politiskasis prasižengėlis tai nepaprastas kriminalistas, bet pasisventęs kovotojas už žmonių laisvę. Nors Vokietija taipgi laikosi terptautiškų teisių, bet antai Prusose jis gana tankiai lauzo ir buvo jau atsitikimai, kad prasišalinusius iš Maskolijos revoliucionierius Prusų valdžia išdavė Maskoliskajai ir parlamente už tai, išėmus socialistų partijos atstovų, kiti už tokį su politiskais prasižengėliais pasielgima nepeikė. Ir patai Vokietijos cesorius turi daugiau drados ir savistovumo negu kiti valdonai. Prie jo todėl laikraštis ir kreipiasi prašydamas pagalbos. Ar ta pagalba bus suteikta, nežinia. Prusiai jau ne kartą padėjo Maskolijai persekioti savo ukėsus. Ir laike uždraudimo lietuviškos spaudos Prusų valdžia nekarta išdavė maskoliskiams žandams lietuviškų knygų gabentojus; apsigyvenusius Prusose vaikus laukan, o kitus bandė net Maskolijai išduoti, jaigų nespėjo prasišalinti.

Gal but, kad Pottsdame tarp Maskoliskosios ir Prusų valdžios ir tapo be parlamento žinios ir pritarimo padarytas sutarimas, kaip gaudyti politiskuosius prasižengėlius. Bet jaigu ir tapo padarytas valdžių sutarimas, to parlamentui, turbūt nepraneš, nes pažangiosios partijų atstovai visgi už tokį Maskolijai nuolankumą nepagirtų. Juk seniau, kada maskoliskosios valdžios šnipams laisvai buvo leista šnipinėti Prusose ir jiems Prusų urėdininkai visame padėdavo, parlamente taip valdžią nupeikė tautos atstovai, kad reikėjo susiaurinti teises maskoliskųjų šnipų.

ANGLIJA.

Anglijoj, negalinti susilaikyti žemesniajam parlamento rumui su angstesniu pūn rumu, atsiėjo parlamentą paleisti ir pa-

skirti naujus rinkimus. Partijų vadovai valdžioje po visą kraštą ir laukė kalbas, statė kandidatus ir zinoma, peikė sau priešingą partiją. Penktą gruodžio dieną prasidėjo tikri rinkimai. Bet kaip iš iki šiol išrinktą parlamentą kandidatų galima spręsti, ir naujasis parlamentas mažai kuom skirsis nuo paleistojo, ir naujame parlamente nei liberalai, nei unionistai su konservatyvais didelės persvaros neturės. Iki pabaigai trečios rinkimų dienos išrinkta ministeriją Asquitho palaikančių atstovų: liberalų 106, darbininkų partijos 20, airiškų nacionalistų 26, taigi iš viso 152; jos priešininkų išrinkta 147. Taigi dabar jau aišku, jog nėra vilties, kad opozicija, taigi dabartinės ministerijos priešai, galėtų valdžią ir savo rankas paimti. Ir vieni liberalai žemutiniam parlamento rume persvaros negali turėti, ar jie nori ar ne, turi laikytiesi su darbininkų ir airių atstovais ir jiems neviename nusilenkti. Viskas todėl ir naujame parlamente pasilieka taip, kaip buvo ir paleistame. Bet naujame parlamente remiančios ministerijai partijos, taigi darbininkų atstovai ir airiai, jau, be abejonės, smarkiau reikalauja, kad jų reikalavimai greičiau būtų išpildyti, kad nebūtų atidedami ant toliau. Jaigu airiai ir darbininkai ministerijos neparems, ji turės pulti. Bet jaigu valdžią paimtų ir dabartinės ministerijos priešai, jie su dabartiniu parlamentu visai negalėtų užsilaikyti. Reiktų vėl parlamentą paleisti ir paskirti vėl naujus rinkimus. Bet ir nauji rinkimai gali išpulti taip jau, kaip išpuola dabartiniai. Kaip ten nebūtų, aišku, kad be airių pagalbos nei jokia partija Anglijoj valdžios palaikyti negali; airiai gi dykai ministerijai balso neduos, už savo balsus reikalauja savo tėvynei daugiau laisvės ir jie tiki, kad trumpame laike jie sulauks pilnos savivaldos Airijoj. Ir dabar airiams padėjo Amerikoj gyvenanti airiai, kurie sudėjo nemažai pinigų agitacijai ir rinkimų išlaidoms.

MEXIKO.

Nors pereitą savaitę valdžia garsino, jog kilusi Meksikoj revoliucija galutinai suvaldyta ir buk revoliucionieriai visur tapo sumušti, bet ištikro, matyt yra kitaip, pati valdžia bijosi dar didesnio jos išsiplatinimo. Todėl sumanė siųsti komisiją paibandyti, ar nebus galima geruoju susitaikyti. Išsiuntė pas revoliucionierius specialius santeikos komisorius pasitarti ir įsklausti, ko jie nori. Tūli remi valdiuonierijų vadovai atsakė, jog prieš valdžią nieko neturi, bet negeidžia, kad prezidentas Diaz kraštą valdytų. Diaz vie nok turi jau 80 metų, tai pati gamta gali jį nuo prezidentystos prasišalinti.

Santaikos komisoriams tarybas labiausiai sunkina kariūmenė sekanti paskui: vos jie pradeda tarybas, paskui ateina kariūmenė ir musis sustabdo tarybas. Todėl komisoriai atsiskaukė ir prezidentą Diazą, su reikalavimu, kad, kol traukiasi tarybos, kariūmenė būtų iš revoliucionierijų valdomų apskričių atšaukta toliau. Bet, rodosi, Diaz nemano komisorių reikalavimui užgana padaryti.

5 gruodžio dieną Meksiko miestą užėmė specialiskasis telegrafas, jog iš miesto Chihuahua ištraukė 800 kariūvių ir San Audres, kur stovė 600 revoliucionierijų. Laukia čia mušio.

PORTUGALIJA.

Portugalijoj streikuoja tarnaujanti ant geležinkelijų. Mieste Oporto buvo jau kruvinas susirėmimas streikierių su kariūmene. Kareiviai pradėjo šaudyti į susirinkusius ant gatvių žmonis ir daug jų užmušė. Kareiviai vienok tapo priversti trauktiesi. Sustiprinimui kariū-

menės čia atsuntė daugiau kariūvių. Ir streikieriams atėjo pastiprinimas. Bet laukiamo ant kartą susirėmimo nebuvo.

Portugaliskų valdyboje Macao, pietinėj Azijoj, prieš gubernatoriaus valdymo budą sukilo jureivai kariskiojo baivo "Patria", susitarę su garnizono kariūvais. Jie nutraukė miestą, išvaikė Sv. Kliaus katalikiško klostoriaus minyškias ir nuo gubernatoriaus pareikalavo ievijimo zokonių ir didesnių algų jureiviams ir kariūvams. Gubernatorius, pamatęs ir savo rumą nukreiptus kariūvių karabirus ir vieną kanuolę, visus sukilielį reikalavimus sutiko išpildyti, bet paskui pats nuo vietos atsiskakė.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

Slaptoji policija susekė Vilniuje netikrųjų paspartų dirbėjus. Spalių 27 d. kai-kokio Grunšteino buste (Naujasai Miestas, No. 7) įinai užtko du žinomu vagiliu Zalcmānį ir Kleinsteiną, kuriuodu tuo laiku dirbo kaip tik paspartus. Abu juodu suimti.

Lapkričio 2 d. kaip vėlinių dieną, vilniečių minios, senu papratimu, apyvakariu iš visų patsalių ėmė traukti Rasos kapinių linkon, kad pasimeldus pas' artimųjų kapus, pažibinus žvakelė. Koks buvo atėjusių apie 7 val. vakarą nusistebėjimas, kad pas kapinių vartus pamatė policistų eilę, kurie nėvėno neleidu kapinėms. Sumaningiesi, nenusimė, pradėjo kopti per mūrą ir kapinose žmonių vis augo ir augo. Pas dainiaus Syrokomlės — Kandratavicius kapą visą laiką stovėjo net du policistų tvarkos dabodamu. Tokis policijos įsikšimas tai dar pirmą sykį Vilniuje.

Vilniaus ūkio draugija praneša, kad nuo lapkričio 15 dienos š. m. jos intaisoma gyvulių auginimo ir pienininkavimo kursai p. K. Vagnerio dvare "didieji Salčininkai", palei Biniakinius (Pagirijų gelež. st.). Gyvulių auginimas ir pienininkavimas tame dvare esą pavyzdinai vedami ir mokiniai bus čia mokomi tų dalykų netik teoretiskai, bet ir praktiskai. Kursai, prasidėję lapkričio 15 d., truks tris mėnesius; bet įvyks jie tik tuomet, jaigu užsirašys nemažiau kaip to mokinių. Į kursus priimama visi norintieji, kurie moka skaityti ir rašyti. Už mokslą mokama 60 rublių už visą kursą; pinigai įmokomi užsirašant užrašo draugijos raštineje: Vilnius, Zavalnaja, 9. Visi kursų lankytojai, kurie išlaikys iš viso 3 mėnesių mokslo kvotimus, gaus tam tikrą paliudijimą. Kursų vedėjų yra vyriausybės užlaikomas vyriausiasis ūkio instruktorius Vilniaus gubernijai; įsai pasikviečia sau padėjėją; be to, į mokytojus kviečiama gydytojas-veterinorius. Kursistai darys visus darbus, kurie paliečia gyvulių laikymą ir pienininkavimą. Be to, kas dieną bus 3 — 4 lekcijos iš teorijos apie gyvulių kūno sudėjimą, apie šėrimą, jo interke į pieno kokybę ir kėkybę, veršukų auginimą, pienininkavimą, ganevas ir t. t.

Kursai, be abejonės, naudingi.

IŠ KAUNO.

Dainoje iki šiol buvo gana angsta ir žmonės buvo bėpadedą baidyties jos būsto. Dabar "Dainos" valdyba pavadė atskirus kambarius bufetui, rūkymui, pasivaikščiojimui, intaisė kambarį moterims. Žodžių, padarė visa, kad tik patenkinus lankytojų reikalavimus.

IŠ VILNIAUS.

Lapkričio 6 dieną Kauno daktarų draugija žadanti iškilmingai minėti savo 25-mečio veikimo sukaktuves.

DVARUS IŠPARDUODA.

"Liet. Žin." (No. 37) iš Zagarės (Siaulių ap.) praneša: Valstiečių bankas pardavinėja šiuos iš Nariškino pirktus dvarus: Vaidminius, Valūnius, Sliekus, Juodžius ir Striepičius. To krašto žmonės gauną pirkties tik iš po miško ir ganyklų. Jaigu kas iš lietuvių paprašys nors mažą dvaro laukų ariamos žemės gabalėlį parduoti, tai gaus tas atsakymą: "su pravoslavais nemaišysime", gerąją žemę ketina rusams pvesti. Lietuviams gi ir latviams už kelmynus reikiama brangiai mokėti: 135 — 250 rub. už desimtinę.

IŠ SIAULIŲ.

Spalių 18 d. Siaulių "Varpo" bute buvo visuotinas šios draugijos susirinkimas. Pirmininkavo agronomas Lukauskis. Iš apyskaitos paduosiu tik kai-kurias skaitlines. Draugija turėjo per pračius metus apie 2,000 rublių apyvartos; vis dėlto skolos tuotarpu dar turi apie 400 rublių. Draugijos veikimas, be keleto mažesnių vakarėlių, vadinimų "Varpo" bute, draugija yra pastatiusi miesto salėje "Vagis", "Pilėnų knygaiskštis", "Piktoji Dvasia", "Nesipriešink", "Pietro Karuso": surėnę didžiųjų gegužinę, kur buvo pakviesti ir mūsų dainininkai: Petruskis, Audievis ir Talat-Kelpas. Buvo paskaityta kelios referatų. Zymesleji Petro Leono: "Apie poetišką gražumą mūsų dainų", Kazio Puidos: "Vyskupas Antanas Baranuskas", Advokato Janulaičio: "Apie Valstiečių sukilimą", "Varpas" įstaitė sceną, knygyną; knygoms daugiau siai dovanotinės: knygynui apie 50 rublių dovanojų pirklybos namas "Progresas", už ką visuotinas "Varpo" draugijos susirinkimas šį kartą dėlų plojimu išreiškė jam padėką. Iš "Varpo" knygyno pradėda vis daugiau skaityti; dabar geriau jis sutvarkytas. Prie "Varpo", pirmiau iškydę, kaip žylo bitės, prasidėda vienyties mūsų švedai, kurių ypač daug yra Siauliuose. Susirinkimas praėjo gana ramiai: susirinkusieji šaltai, be jokio įgilinimo žiūrėjo į pakeltus klausimus; naujų sumanymų kaip ir nebuvo; vienas-kitas šiek-tiek prikišo Siaulių pūbliai, ypač imteligentijai, apsilėdima. Ant tų užmetimų beveik jokio atsakymo nebuvo. Taip "Varpas" serga pinigų stigmatu, o šiemet neišnaudojo taip svarbaus parodos laiko, netik nepasirūpino laiku užimti miesto salę, bet ir savo bute nepastatė jokio veikalelio. Ne vienas lietuvis, atvykęs į parodą, neturėdamas kur nueiti, ėjo į lenkų spektaklį.

Į valdybą slapto balsavimu išrinkta: Milkševičius, gr. V. Zubovas, Kairiūnas, Būgailiškis, Venslanskis, Venslaskienė, Augėvičienė, Liandsbergis-Zemkalinis; į kandidatus: Grinius, Zaleskis, Jakubėnas; revizijos komisija ta pati pasilikta. Susirinkime dalyvavo 58 pariai.

IŠ PANEVŽIO.

Spalių 24 dieną vidūdienį Remygalo g. pavogė malūnininko karvę, netoli nusivedė pajovė ir jau pradėję kailį bielyti, bet pasergėję žmones nubėgo. Buvo besipiešlą į mūlo dirbtuvę, bet taip-pat buvo nubaidyti, o vienas užpuolikas ir į policiją pakliuvo.

IŠ SUVALKŲ.

Suvalkuose spalių 28 ir 29 (sen. kal.) Varšavos teismo rūmai nagrinėjo bylą Alb. Vabalio, kaltinamo krim. ist. § 102-truoju už priklausymą L. S. D. partijai. Teisė uždarytomis durimis. Kal-

tinamasi nuteisti ištremti iki gyvos galvos... Gynė atstovas Bulota ir adv. J. Vileišis.

Spalių 2 d. tas patį teisiamą nagrinėjo Stiklį (tėvo, šūnas ir dukters — iš Liepalotų, nuo Naumiesčio) bylą. Juos kaltino 2 d. 132 str. už laikymą uždraustųjų platinti raštų. Tėvas išteisinta, gi vaikai nuteista po 1 mėn tvirtovės.

IŠ VIRBALIAUS.

Netrukus Vokietiuose įveda ma greitieji traukiniai, kurie vaikščios be susilaikymų tarp didžiųjų miestų. Tarp kitų tokie traukiniai vaikščios tarp Virbaliaus ir Berlyno, susilaikydami tik tai trejoms minutėms Karaliaučiuje. Šitie traukiniai vaikščios trimis valandomis greičiau, nekaip dabartiniai kurjeriniai traukiniai.

IŠ DŪKSTO, Ežerėnų pav.

Rudenį mūsų išeiviai pradėjo grįžti iš visų Rosijos kampų. Sunkiai dirbdami per visą vasarą, parsineša po keletą dešimčių rublių, bet didžiųjų dalį prageria. Dūksto monopolinė per metus turi pelno 14 tūkstančių rublių. Tai ne juokai!

Spalių 27 dieną tris žmones padėjo galvas, pasigėrė, o ketvirtą, mažą vaikėlį, rado išmestą ant reikų prie stoties.

Netoli Dūksto dvaro rado nebėgyvą S. Kulkauskį Pažemėkių sod., baltai sumušą ir be maža nuoga. Išvakarėmis matė jį gerai inkausųj stotyje besimušant.

Astravon plankę per Dysnų ežerą 4 žmonės, gerokai inkausę, prisklėvė visokių daiktų. Nepasergėję, kad laivo būta kiauro, 8 val. vakaro pradėjo skęsti. Ėmė daiktus grūsti ežerą ir patis apvirto. Adolpas Laurynavičius ir Nik. Gasparavičius nuskeno; tik Varnėną ir Gasparavičienę išgelbėjo.

Baisi nelaimė; dar baisesnė, kad už degintės galvos...

IŠ OBELIŲ, Ežerėnų apsk.

Mergaičių praktiskoji ūkio ir namų vedimo mokykla. Taip vadinasi graipenės G. Przedzieckienės Obelių dvare įsteigta ir neseniai valdžios patvirtinta mergaičių mokykla. Nors ji ligi šiol nesigarsino, tapti turi jau apie 30 mokinių ir varos savo darbą. Manau, kad ne pro šalį bus padavus apie šią mokyklą kiek platesnės žinios.

Mokyklos tikslas yra duoti mergaitėms gerą išauklėjimą pradinį mokslą suteikti ir išlavinti įvairiose moterų ūkio kasose, kad pabaigusios mokyklą galėtų būti geros ūkininkės ir išmintingos šeimininkės, mylinčios dorą, tvarką, darbą tik ir tėvynei.

Tuo tikslu mergaitės lavinamos: 1) apskrito lavinimo dalykų: tikybos, skaitymo, rašymo, skaitlavimo, gaitos, piešimo, dailiarasčio, dainavimo, gimnastikos ir 2) specialinių dalykų: namų tvarkos laikymo, virimo, skalbimo, siuvimo, išsiuvinėjimo, mezgimo, pienininkystės. Leista taip-pat mokinčios audimo, iš vėčių ir žolių įvairių daiktų pynimo, naminių paukščių ir gyvulių auginimo, daržininkystės ir kitų moterų ūkio dalykų, bet šie pastarieji skyrėsi šiemet dar neįvesti. Pilnas mokslo kursas pereinamas per trejus metus.

Priimamos lietuvaits nuo 15 iki 25 metų amžiaus, mokančios bent kiek skaityti ir rašyti. Prie mokyklos yra pensijonatas; bet priimamos ir pašalinės (ateinančios) mokinės. Gyvenančios pensijonate už mokslą, už išlaikymą moka 150 rub. ateinančios už mokslą 25 rub. metams.

Iš įstojančių mokyklon reikalaujama: 1) gimimo metrika, 2) gydytojo paliudijimas, kad įskie-

pyta nuo raupų ir kad neturi trachomos, 3) 15 rub., kurie esti priskaitomi prie metinio mokesnio, o neįpriimtomis grąžinami.

Mokslas prasideda 15 rugsėjo. Baigusios Obelių mergaičių praktiską ūkio ir namų vedimo mokyklą gauna tam tikrą paliudijimą su teisėmis.

Mokykla gana gražiai intaisyta; užima didelius dvaro rūmus ir da dvejus namus; stovi ant kranto ežero; aplink sodnas už varso geležinkelio stotis Obeliai, už pusės varso bažnyčia.

IŠ MAZEIKIŲ, Siaulių pav.

Klebono Meškauskio rūpesčiu Mazeikių "Saulės" skyriaus mokykla gyvuoja: kuo-puikliausiai. Siemet mokyklos butas pataisyta, puikiai pergrazinta. Dabar vaikų yra daugiau kaip 50. Mokytoja viens mokytojas, bet vėliaus, atsiradus didesniams skaičium vaikų, žada būti ir antras mokytojas. Tėvai džiaugiasi "Saulės" mokykla, kad nebereikia į kokią negėdiziamą leisti vaikų. Tik saujelė našlaičių Mazeikių lenkų žiūri į mokyklą, nuleidę nosis, ir dejuoja, kad Mazeikiuos jie nebetingi jokios intekmės nei bažnyčioje, nei mokykloje. Čia jie tikri Lietuvos našlaiviai.

Nelabai seniai atvykęs į Mazeikius liaudies mokyklų inspektorius Itomlenskis pažadėjo, jai nori, įsteigti Mazeikių ministerijinę mokyklą. Pastatyti butui žadėjo duoti 1,500, arba jai dvikelsi net lig 3,000 rublių ir medžio iš valdžios miško; mokytojus paskirti vieną rusą, antrą lietuvių; jai nori, nors ir dabartinį "Saulės" mokytoją Juozą Lopašinskį. Jaigu nori siemet mokyklos, tai reikėtų tik butas duoti mokyklai, tuoj būsianti. Neseniai buvęji sueiga atsiskakė nuo mokyklos, nors, kairurje labai norėjo. Reiktų naudoties mokykla. Jaunutis.

IŠ DARBŲ, Telšių pav.

Iš p. Novickio namų gonkų buvo įneįimas į rūsį. Dieną prastai laikydavo rūsio duris uždaras, naktį gi atviras. Pradžioje spalių vieną vakarą Novickis, eidamas laukan pro gonkus, inkrito į rūsį ir išsilaudė ranką ir koją. Šūnus, išgirdęs tėvo riksmą, ir žamas, kad jį užpuolė piktadariai, bėgo gelbėti ir pats inkrito ant susižeidžiusio tėvo. Ligonį kuoveikliausiai nuleidė į daktarą. Žmonės kalba, koja likusi visai suparalizuota. Naktį prieš spalių 4 d. kažkas buvo padegęs Novickio trobas, bet laiku buvo pasergėta ir užgesinta. Antrąją gi naktį, t. y. prieš 5 spalių beveik vienu metu užsidedę visos jo trobos ir netoliese riegsojusi dvaro karchama ir, kaip matai, supleskėjo liepsnose.

Pereitais metais p. Novickas buvo pašautas į nugarą. Per daug nelaimių vienam. Aulas.

IŠ SKUODO, Telš. aps.

Paskutiniu metu mūsų apylinkėse priviso tiek arkliaivagij, kitokios rusies plėšikų, kad ne-pienininkystės. Leista taip-pat mokinčios audimo, iš vėčių ir žolių įvairių daiktų pynimo, naminių paukščių ir gyvulių auginimo, daržininkystės ir kitų moterų ūkio dalykų, bet šie pastarieji skyrėsi šiemet dar neįvesti. Pilnas mokslo kursas pereinamas per trejus metus.

Priimamos lietuvaits nuo 15 iki 25 metų amžiaus, mokančios bent kiek skaityti ir rašyti. Prie mokyklos yra pensijonatas; bet priimamos ir pašalinės (ateinančios) mokinės. Gyvenančios pensijonate už mokslą, už išlaikymą moka 150 rub. ateinančios už mokslą 25 rub. metams.

Iš įstojančių mokyklon reikalaujama: 1) gimimo metrika, 2) gydytojo paliudijimas, kad įskie-

pyta nuo raupų ir kad neturi trachomos, 3) 15 rub., kurie esti priskaitomi prie metinio mokesnio, o neįpriimtomis grąžinami.

Mokslas prasideda 15 rugsėjo. Baigusios Obelių mergaičių praktiską ūkio ir namų vedimo mokyklą gauna tam tikrą paliudijimą su teisėmis.

Mokykla gana gražiai intaisyta; užima didelius dvaro rūmus ir da dvejus namus; stovi ant kranto ežero; aplink sodnas už varso geležinkelio stotis Obeliai, už pusės varso bažnyčia.

re šaltis pakilo ligi 3 laipsnių. Rugsėjo mėn. pabaigoj iš karškus buvo atspalvis Skuodan perėjėnė-kynietė. Apistodų viešbutyje ir apsisukė, kad ji esanti stebuklinga daktarė, ypač gerai mokanti dantis gydyti. Žmonės tuoj iš visų pusių apniko taip daktarę, kad ji ir pati vargu galėjo tikėtis ingyti tokį garsą; žinoma, nevieną piliųojo netiek ligos, kiek norai pamatyti tolimo pasaulio krašto nematytą keistą viešnią. Na, bet viešnia ir lupo tuo dingstiu savo pacientus, pirma net po rublį nuo žmogaus, toliaus pasileido po 50 kap. Net ir gydymas buvo keistas: su paprasta miagiška (monų) lazdele daktarė traukė iš dantų didelius kiuskus įvairių kirmynų. Toks gydymas nevieną nustebino. Kynietė vieną dieną pelnusi 75 rublius! (Pasitaikė muğė). Kitomis dienomis taip-pat nemaža. Kiek-tiek žmonėms apjunks kynietė išsidingino Kretington traukti pusrublius. Kaip kam, o man rodosi, kad už kynietės pamatymą pusrublį mokėti truputį perbrangų; miestų cirkuose ir už kelio-luką kapeikų galima pamatyti ir didesnių keistybų.

Darnas Treigys.

IŠ VEIVERIŲ, Suv. gub.

Veiverių mokytojų seminarijos auklėtiniai sutaisė vakarą naudai neturintųjų seminarijos auklėtinų. Vaidino "Ponas ir muzikai". Roles išpildė patis mokiniai ir kiti. Publikos buvo kuone pilna salė. Buvo atvykę net iš Kauno keletas "Saulės" kursininkų ir kursininkių su savo perdetiniu. Roles buvo išmoke kuone atmintinai, užtat ir vaidino kuogeriausiai, ypač Dūdulis ir Liudytė. Publika buvo patenkinta visu kuo. Grojo mokinių orkiestras. Prie Veiverių seminarijos esanti biblioteka tik rusiškų knygų. Lietuviški laikraščiai užginta skaityti. Lietuvių kalba seminarijoje silpnai pereinama. Per vakarą mokiniai kalbėjo daugiau gudiskai, ne lietuviškai.

IŠ BAZILIJONŲ, arba PADUBYSIO, Siaulių pav.

Grauz Padubysio miestelis Bazilijonų vardą gavo nuo to, kad 1749 metais čia buvo įsteigtas unitų vienuolynas šv. Bazyliaus vardu. Bazilijonai-vienuočiai laikydavo ir vidurinę mokyklą, kur mokydavosi apie 300 jaunikačių. Bet 1834 m., birželio 14 d. rusų vyriausybė vienuolyną panaikino, turtais atėmė apgyvendino jame šventiką, o vidurinę mokyklą pavertė žemąja liaudies mokykla. Iki 1905 m. prie jos būdavo mokytojai rusai. Nuo šių metų juos buvo pakeitė lietuviai, ir žmonės buvo pradeję į mokyklą daug geresnėmis akimis žiūrėti, nes jų vaikai galėjo lietuviškai mokyti. Malonu buvo žiūrėti į pagerėjusius santykius tarp mokyklos vedėjų ir sodiečių. Bet šiais metais netikėtai vėl atkėlė mokytojų rusų, ir vaikų tėvai nuleido rankas: vėl prisiels vargti su "daraktoriais". Kam direkcia taip daro, lyg norėdama pabloginti, ne pagerinti mokyklą? J. Remeika.

IŠ DORTAPO.

Kreipiuos į tuos lietuvius inteligentus, kuriems tekė kada nors gyventi Dorpatė, nuzemintu prašymu.

Dalyks toks: Spalių mėn. 1911 m. sukaks 5 metai dabartinės viešiosios "Lietuvių Dorpatė studentų Draugijos" gyvenimo. Prie tos progos ketinama surašyti Dorpatė lietuvių studentijos istoriją. Bet kėblu su medžiaga: anais laikais susirinkimų protokolai nebuvo vedami ir šiaip jau jokių užrašų nėra likę. Čia

galėtų pagelbėti tik patys anų laikų studentai, dabar jau iš Dorpatos išvažinėję. Todėl ar neapsimtu visi buvusių Dorpatiečių (jų skaitlėje ir dabartiniai „L. D. S. D.“ filisteriai) surašyti savo atsiminimus su lig savo gyvenimo Dorpate, ir man juos atsiųsti. Ypač man norėtųsi gauti atsakymai į šiuos klausimus: ar buvo Dorpate iki 1905 m. lietuvių studentų būrelis; kaip apsirėškė jo gyvenimas; kiek buvo jame narių ir kas tokie; kas iš mirusių ir tebegyvenančių lietuvių visuomenės ir politikos veikėjų, rašytojų, poetų ar mokslavirų yra gyvenę, o gal? „mokslus baigę Dorpate ir prisigėję lietuvių studentų būrelių?“. Kuri malonės atsiliepti į šį mano atsiliepimą, prašomė laiškus siųsti mano adresu: Gor. Jurjev, Lifi. gub., Pecočnaja 24, 2, Mykolas Marna.

IS RYGOS.

Rygos katalikų parapijoje, matyt, ištikrųjų žada įvykti permainingai seniai geidžiamąją pusę. Atkelts čionai iš Dorpatos kun. Taujenis klebono pagalbininku. Ikišio Rygos parapiją, kuri skaito apie 60 tūkstančių žmonių, turi 3 didelės bažnyčias ir tiek pat koplytelių, valdė vienas klebonas. Seniau gana energiskam pralotui Afanasavičiui, dabar jau žmogui gero amžiaus, tapo klebono darbas čionai persunkus netikėtai dėl parapijos didumo. Jau kelinti metai kaip pralotas, o kartu su juo visi kuningai yra išstoję iš katalikų labdaryų draugijos; tas nemalonas atsitikimas atstūmė nuo praloto geroką lenkų dalį. Nuo 1905 metų parapijos mokyklose galėjo būti įvestas išguldymas lietuvių kalbos, bet pralotas tam atkakliai priešinosi, tarytum, tyčia paskutiniais metais skiria mokytojoms visai lietuviškai nemokančias, nesuprantančias; nuo lietuvių jaučiasi labai nusiskriausi. Girdėt, Rygos katalikų parapiją ketinama skirti į tris dalis. Tiksliai viena iš jų, trijų dalių paliksianti po pralotui Afanasavičiui; kitom dviem bus paskirti nepriklusmingi nuo visų katebonai. Tai palengvintų darbą pralotui Afanasavičiui, suviršum 25 metus klebonavusiam plačioji Rygos parapijoje, ir Rygos katalikai didžiai nudžiugti dėl tokios atmainos, nes, nekalbant jau apie ką kitą, įvyktų klebonija ir už Dauguvos prie trečiosios — šv. Alberto — bažnyčios, prie kurios iki šiol kuningai negyveno, tik šventadieniais atsilanko.

IS AMERIKOS.

DEMOKRATŲ LAIKAS.

Išrinkus demokratų, šalis laukia, kad jie išpildytų savo prisžadus — papigintų gyvenimą ir pakeltų algas.

Sešiolika metų republikonai valdė šalį ir tai yra gana ilgas laikas vienos partijos viešpatavimui. Prieš 1894 m. valdytojai buvo demokratai, ir, niekam gal jau nepamenant kaip jie anksčiau valdė, šalis vėl išrinko demokratų, tikėdama jų prisžadams, kad jie papigins pragyvenimą ir pakels algas. Ar demokratai įstengs tai padaryti, sunku pasakyti. Dabar neva papigo mėsa ir kiti produktai. Mėsos papigimas gal ne tiek nuo demokratų priklauso. Čia daugiausia dalykas visavietinės rinkos. Kitų produktų papigimas gal apsirėškė laikinai. Demokratams tai visgi išpuolė kol-kas ant naudos. Žinoma žmonės tuo dar neapsigauja ir laukia ko daugiesnio. Nesulaukę, ir juos galės pavaryti nuo valdžios.

Demokratai apvaikšios savo pergalejimą, ir 17 sausio m. d. Baltimore surengs didelį banketą.

GOVERNORIŲ KONFERENCIJA.

W. Wilson užėmė vadovaujantį balsą.

Frankforte, Ky., atsiliko Amerikos gubernorių konferencija. Dalyvavo joje 25 Amerikos valstijų gubernoriai. Turėjo būti

šioje konferencijoje ir prezidentas Taftas, bet neatvažiavo; prisijungė laisvą, linkėdamas geriausių pasekmių. Panašios konferencijos dar tik tris metai praktikuojamos Amerikoje. Jos yra daromos iš liuso noro ir jų svarstymai turi privatinį pobūdį. Tačiau šį kartą į krastį valdymą iš jų gali būti nemaža. Šioje konferencijoje kalbėjo naujai išrinktasai New Jersey gubernorius W. Wilson, profesorius, buvęs Princetono universiteto prezidentas. Kalbėjo apie vietines su federaliskąja valdžia santykius. Pabrėžė, kad panašiose konferencijose galima sugalvoti daug naudingų patarimų federaliskajai valdžiai. W. Wilsono kalbos atidžiai klausė visi gubernoriai. Jį skaito už didelį autoritetą.

PANAMOS KANALAS.

Fortifikacijoms pinigų, tur būt, paskirs. — Prie kanalo dirba daugiausia 35.000 darbininkų.

Jau žinoma, kad prezidentas Taftas reikalauja \$2,000,000 Panamos kanalo fortifikacijai. Daugelis su tuo nesutinka ir nemato reikalo, kodėl kanalas turi būti apstatytas tvirtovėmis. Savo nesutikimą ypač remia tuo, kad viso svieto viešpatijos norėtų, kad Panamos kanalas būtų neutralus. Karo laiku, sako, niekas negalės užginti Amerikai siųsti per Panamos kanalą savo kariuomenės laivus, nes kanalas Amerikos padarytas.

Nežiūrint į panašius priešingus tūlų politikų balsus, manoma, kad visgi pinigai Panamos kanalo fortifikacijai bus duoti. Panamos kanalas jau nelabai užilgo bus užbaigtas. Paskutiniiais metais iškasta 36,500,000 kubikinių jardų žemės. Žmonių skaičius dirbančių prie Panamos kanalo, siekia nuo 35 iki 39 tūkstančių. Šių metų kovos mėnesį buvo registruota 38,676 žmonių, o pabaigoje birželio dirbo 35,578. Iš pradžių prie Panamos kanalo darbininkai labai sirgo geltonuoju druginiu, bet dabar, aciu daktarų rūpesčiui, nebesuserga nei vienas.

RADIKALISKAI.

Phoenix, Arizona. Sulyg čia esančių teisių, visi pildanti viešas pareigas urėdnikai, jaigu jų žmonės nenori, per referendum gali nuo vietų pašalinti; nuo to išskirti buvo tik teisėjai. Dabar vienok užgirta ir teisėjus pastatyti taip kaip ir kitus urėdnikus, taigi kad ir juos žmonės per referendum galėtų nuo vietų pašalinti.

UŽDRAUDĖ KUNINGAMS BUTI BANKIERIAIS.

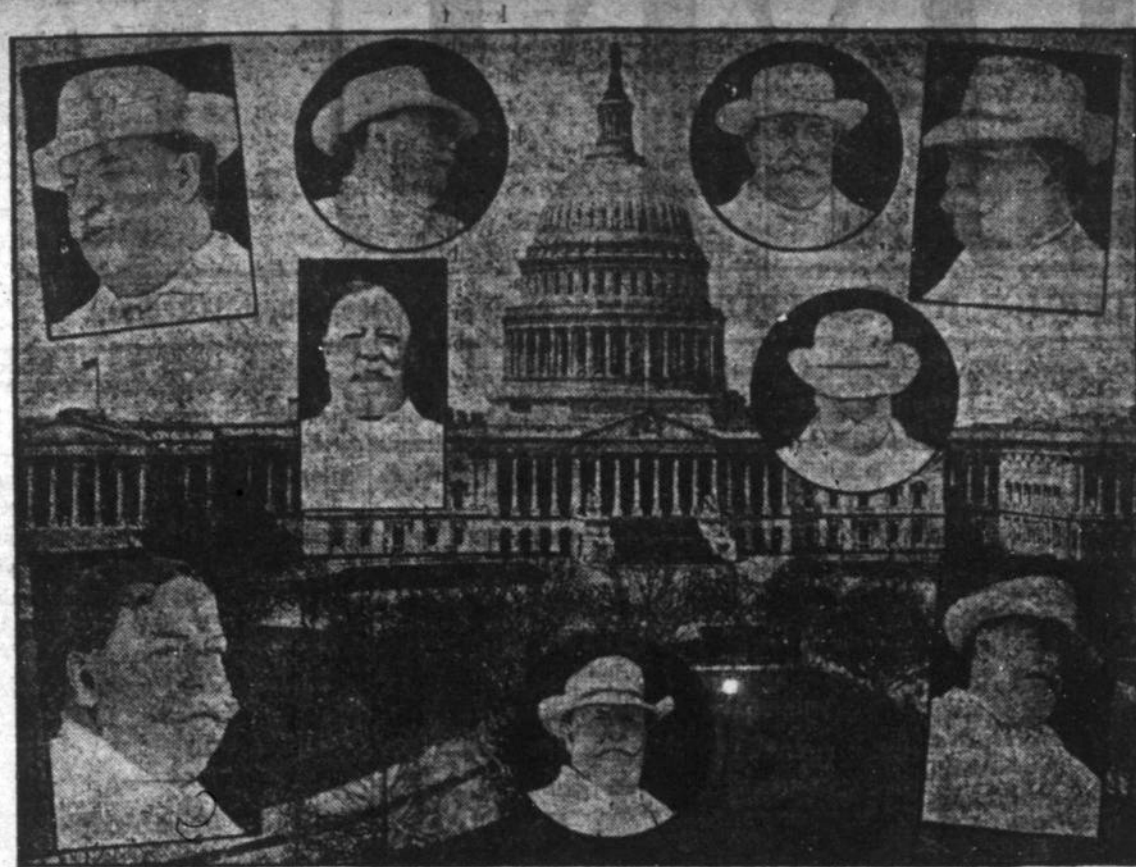
Popiezius uždraudė katalikiškiems kuningams Amerikoje užsiimti finansinėmis operacijomis, taigi vaduoti bankus. Tuom užsiimančių kuningų Amerikoje yra apie 15,000, o gal ir daugiau, nes veik kiekvienas kuningas, kiekvienas vyskupas yra bankierius, ima nuo parapijų depozitus, tik tankiausiai už padėtus pinigus procentų nemoka, nors pats nuo bankų juos gauna.

PERSERGĖJIMAS PAČO PERDĖTINIO.

Vyriausiasis Amerikos pačo perdėtis Hitchcock pagarsino, jog norinti siųsti iš Amerikos Europon Kalėdoms siuntinius, turi juos siųsti taip, kad jie 16 gruodžio būtų New York'e; atėję vėliau, prieš Kalėdas negalės būti išsiųsti. Norinti todėl gimėnėms Kalėdoms ką nors pasiųsti, geriausiai padarys, jaigu paskutinio termino nelauks.

MOTERŲ PRIEŠAS.

Pittsburg, Pa. Mokintojų institute profesorius Chicago universiteto, Allen Hoben, turėjo paskaitą moterims mokytojomis. Hoben išreiškė, jog moteris negali būti mokintojos berniukų, nes jos negali jų dvasios suprasti, todėl jų būdą pagadina. Reikia todėl, Hobeno nuomone, moterims leisti tik auklėjimą mergaičių, o vyrams mokytojams palikti auklėjimą berniukų.

Photos Copyright, 1910, by American Press Association.

5 Gruodžio Washingtono prasidėjo kongreso posėdis. Paveiksle matyt kongreso rūmai ir prez. Taft'as įvairiose išvaizdose. — Prez. Taft'as duosiąs kongresui labai ilgą pranešimą, kurs susidėsias net iš 40.000 žodžių.

ATEIVIAI IR AMERIKONAI.

Naujos Anglijos valstijose yra pusė milijono ateivių daugiau negu čia gimusių, taigi amerikonių. Pensilvanijos ir New Yorko valst. yra ateivių dar daugiau. Tarp negrų gi 93% yra maišyto kraujo, o tik 7% tiki negrai, nors daugelyj valstijų teisėmis uždrausti apsigyventi baltspalviams su juodspalviais. Tas jau rodo, kad tarp Amerikos gyventojų dora neaugščiau pakilusi. Juk tie 93% procentai maišyto kraujo negrų tai ne šeimynos vaisius. Už tai ne vien negrai kalti.

NORI GRAŽINTI ATGAL.

New York. Likosi čia su laikytas pabėgėlis iš maskoliskos kariuomenės, matyt žydus, Wolf Iwenčikov. Ateivių užveizda nori jį gražinti Maskolijon, todėl, kad jis neturi gamtinai pinigų, o jo brolių, gyvenančių Amerikoje negalima surasti.

ATEIVIAI ATKAKĖ AMERIKON LAPKRIČIO MĖNESYJ.

New York. Lapkričio mėnesį j New Yorko uostą atkako 71,865 žmonių, tame 48,878 buvo ateiviai. Pabėgusi iš pašos haremo su numylėtiniu iš Damasko graži moteris. Mare Holika ateivių užveizdos tapo atgal sugrąžinta drauge su jos numylėtiniu. Susėta mat, kad išliuotuojas Damaske paliko pačią ir vaikus.

PENSIJOS DARBININKAMS.

Prezidentas plieninio trusto, Elliot Gary pagarsino, jog trudas, drauge su Carnegie sudeda fondą 12 milijonų dolarių pensijoms savo darbininkams. Trustas skiria 8 milijonus, o Carnegie 4 milijonus. Visi darbininkai, dirbę trusto dirbtuvėse 20 metų, vyrai sulaukę 70 m., o moteris 60 metų turi gaut pensijas. Nelaimės ištikti darbininkai, dirbę ne mažiau 20 metų, nepaįst amžiaus, taigi turi gaut pensiją. Mažiausia pensija bus 12 dol. mėnesį, bet didesnės už 100 dol. nebus.

DŽIOVA EINA SILPNYN.

Smarki kova, daktarų pradėta su džiova, nepasileika be vaisių. Sulyg valdžios surinktų žinių. Jungtiniuose valstijose 1904 m., ant 100,000 gyventojų džiova mirė 200.6 žmonių. 1905 m. mirė jau tik 193.6; 1906 m. — 184.2, o 1908 m. — 183.4. Ar skaitlinės yra teisingos, tai jau kiti klausimas. Amerikos statistikai kitur nenori tikėti, nes Europoj ji vedama teisingiau. Bet ir kitur skaitlinės mirčių nuo džiovos eina mažyn. Prusose antai nuo 1875 m. skaitlinės mirčių sumažėjo ant pusės.

AR CHOLERA?

Cumberland, Wis. Maskolių apgyventojų kolonijoj Almona apsigro vienas kolonistas neseniai iš Maskolijos atkakęs, matyt vokitis, Gottlieb Jenschke.

INDIJONŲ SUKILIMAS.

Fairbanks, Alaska. Atėjo čia žinia, būk sukilo indijonai gyvenanti Kashina kalnuose, Alaskoj, „būk“ jie užmušė šešis trapperius. Urėduose vienok žinių apie indijonų sukilimą negauta.

SUĖMĖ PININGŲ DIRBĖJUS.

New York. Suėmė čia pinigų dirbėjus. Jų vadovu buvo italijonas Lupo, narys Juodosios rankos. Suimta 13 italijonų, pas kuriuos rado daug netikrų pinigų. Teismas pasiuntė Lupo kalėjimui 30 metų, jo pagalbininkas Morello gavo 25 metų. Nors šitie pinigų dirbėjai pamokė kalejimą, netikri pinigai, jo toliau tarp žmonių ir tai tos pačios laidos. Paaukta deketvyus, kuriems pasisekė sugauti dar 13 italijonų.

NAUJAS MILŽINIS LAIVAS.

Washington, D. C. Amerika dirbdina naują didelį kariską laivą. Norinti darbą paimti atsiskaukė tik viena laivų dirbtuvė — New Port Ship-Building and Dry Dock Co. iš New Port News. Už padirbimą ji reikalauja \$5,760,000 iki 5,830,000 dol. Laivas svers 27,000 tonų.

NUMERĖLIS ATGIJO.

Newark, N. J. Besistengiant dvim koroneriams ištirti mirties priežastį pasimirusio staiga farniero Busby, tas umai numetė nuo savęs užlangą ir atsistojęs, paklausė, kas čia tokio atsitiko, ko tie žmonės reikalauja? Daktarai jam apreiškė, jog laikė jį negyvu, todėl atėjo jo mirimo priežastį ištirti.

BRANGUS PABUČIAVIMAS.

Shreveport, La. Jauna našlė, Grace Hunter apskundė teisman pačo perdėtinį iš Oil City, I. K., Normaną už tai, kad jis, priešais jos norą, ją pabučiavo. Už tai ji reikalavo 2,000 dol, bet gavo tik 500 dol. Visgi tai gana brangiai bučiuojančiam atsiėjo.

NEPAPRASTAS TEISMAS.

Cleveland, Ohio. Policistas suėmė čia nuogą merginą Marc Negaud. Kadangi jos niekaip negalima buvo priversti apsirėdyti, tai teismas atėjo į koridorių jos šėtos ir užėjo bausmę 25 dol. ir teismo lėšas.

SUĖMĖ NETIKRAJŲ KALĖTININKĄ.

Olympia, Wash. Suėmė čia Charlesą J. Wagnerį iš Spokane, Wash. neva už plėšimus mieste Los Angeles; bet atsiėjo suimtajai paleisti, nes atkakęs iš Los Angeles detektyvas apreiškė, jog tai ne įjėskomas prasižengėlis yra. Pasirodė, kad keliaujant Wagneriui iš Indianapolis Washingtono valstijon, koksai vaigilius pavogė jo skrynute su daiktais ir dokumentus ir nukeliavęs Kalifornijon, ten kaip Wagner užisėmė plėšimais.

GYVENTOJŲ SKAITLIUS NEBRASKOJ IR MARYLANDE.

Sulyg cenzus biuro surinktų laike gyventojų suskaitymo žinių. Nebraska tuom laiku turėjo 1,192,211 gyventojų arba 125,911 daugiau negu 1900 m. Valstijoj Maryland rasta 1,291,450 gyventojų arba 106,460 daugiau.

GYVENTOJŲ SKAITLIUS PENNSYLVANIOJ IR WEST VERGINIOJ.

Sulyg cenzus biuro surinktų žinių, laike gyventojų suskaitymo Pensilvanioj buvo 7,665,111 gyventojų, dešimtis metų atgal buvo tik 6,302,115. Taigi per dešimtį metų gyventojų skaitlius pasididino 21.5%. West Virginioj šiemet gyventojų rasta 1,221,119, arba 27.4% daugiau negu dešimtis metų atgal.

DRAS COOK NORI AMERIKON GRĮŽTI.

New York. Garsus šiaurinių kraštų tirinėtojas, kuris sakėsi, jog atkakė pirmas šiaurinių žemgali, Dras Cook, laikraštį „Hamptons Magazin“ patalpino žinią, jog nori grįžti Amerikon ir visus pertikrinti, jog jis ne prigavęs. Bet ar ištikro jis buvo ant šiaurinio žemgalio, jis to nežina. Bet savo laike užtikrinėjo, jog buvo ir per tai savo kelionės aprašymą galėjo leidejams labai brangiai parduoti.

PLAUKŲ MYLETOJAS.

Nashville, Ind. Pasimirė čia, sulaukęs 90 metų, Elbert Mezo-da. Jis per visą savo gyvenimą nesukto barzdos ir nekirpo plaukų, nes manė, kaip Samsonas, kad plaukuose slepiasi žmogaus tvirtumas. Jo nameliuose rado kruvą barškančiųjų gyvųjų odų, kurias jis, gyvas budamas, nešiojo, manydamas, kad jos suteikia žmogui ilgą gyvenimą. Jam, matyt, jos ištikro ilgą suteikė gyvenimą.

UŽSTATĖ SAVO KARSTĄ.

Atlanta, Ga. Dėl brangumo valgio produktų, čia gyvenantis Bremen turėjo užstatyti savo karstą, kurį pirma nusipirko, nes jie buvo pigūs. Dabar vienok, dėl brangumo visko jis nuvarė, jam liko tik karstas ir nusipirkimui valgio, jį nugabeno į

užstatos namus, kad gauti kiek pinigų valgiui.

SUSIMUŠĖ LAIVAI.

South Ste Marie, Mich. Netoli nuo čia, 30 d. lapkričio susimušė veikiantis garlaivys „General“ su garlaiviu „Athabaska“. Pirmutinis laivas paskendo ir su juom prigirė trys ingulos vyrai, kitus išgelbėjo „Athabaska“ ir atgabeno ant kranto.

EKSPLOZIJĄ KASYKLOSE.

Authors, Okla. Jumbo anglių kasyklose 20 mylių nuo čia, atsitiko eksplozija, kurios užmušta 13 darbininkų, o vieną ištraukė mirtinai sumankytą. Penkis darbininkus eksplozijos smarkumas išmetė iš olos lankan, kitus užbėrė oloj. Visi užmuštieji buvo baltspalviai.

NUSISOVĖ SU SENU REVOLVERIU.

Janesville, Ohio. Nusisovė čia 62 metų David Rucksberg su senu revolveriu, kurį dar jo tėvas 50 metų atgal užproviavo.

GERAS REIKALAVIMAS.

Denver, Col. Susirinkime Colorado Teachers Ass. susirinkę nutarė reikalauti nuo laikraščių, kad jie žinias apie visokius prasižengimus talpintų tik ant vieno lapo taip, kad tą lapą visada lengvai būtų galima nuplėšti, kad jis nepatektų vaikams, nes tos žinios demoralizuoja nepilnametius laikraščių skaitytojus.

ATSIEKĖ SAVO.

Newark, N. J. 17 metų mergina Beatrice Sanders ir tiek metų turintis vaikas Tulman nuo tėvų pabėgo, nes jie neleido apsisvesti. Pabėgėliai gyveno oloj. Kol oras buvo šiltas, tokiame gyvenime galima buvo pakeisti, bet užstojus šalčiams ir meilė susilūdyti negalėjo reikėjo miestam grįžti, kur juos policistai ir sulaukė. Tėvai, viską sužinoję, leido ant galo jiems apsisvesti.

VERTA VARŽYTIESI.

Hastings, N. Y. Pasimirė čia, 80 metų Marė Brinkenhoff ir paliko turtus vertus daugiau negu penkis milijonus dolarių. Turto tuos dabar varžosi 125 gimnaziškai. Tokia suma verta besivaržymo.

REIKALAUJA ATLYGINIMO.

Washington, D. C. Gyvenanti čia moteris Thompson apskundė teisman savo vyrą ir reikalauja nuo jo atlyginimo 70,000 dol. už tai, kad jis ją septynis kartus mušė, taigi išpuola po 10,000 dol. už kiekvieną kartą. Žemesnėjie teismai jos skundą atmėtė, bet ji su savo reikalavimu dabar atsisaukė į aukščiausiąjį. Minėta moteris gyvena su savo vyru, ji reikalauja tik atlyginimo už skaudėjimą.

PRAPUOLĖS SKARBAS.

Oakland, Cal. Gyvenanti čia moteris Bridget Langtry atsisaukė teisman su reikalavimu, kad jai pripažintų dalį užkasto skarbo, vertės 2 milijonų dolarių. Skarbą tą buk užkasė laike revoliucijos Henry Herry, bankieris iš Santiago, ant Kubos. Skarbą tą buk dabar atkasė Alice Smith, A. J. Ingles ir dar du vyrai. Skundėja užtikrina, jog tą skarbą, mirdama, našlė Herry jai pavadė. Apokūstieji sako, jog ištikro keliavo ant Kubos užkasto skarbo įjėskoti ir vėją jo rado, bet pinigai ir brangenybės buvo jau kitų paimti.

PELNINGAS UŽSIEMIMAS.

New York. Ant vieno gelekelio suėmė čia Oną Strulą, kuri su geležinkeliais turėjo 17 bylių ir nuo jų gavo \$4,500. Ji taip darydavo, kad geležinkelių stotijose, lėpama trepais, parpauldavo ant neva pamestų bananų žievių ir už tai geležinkelį skundavo. Kada ją suėmė, ji buvo įgavusi 500 dol. nuo New York

Central geležinkelio. Pas ją rado daug bananų žievių.

RUSIŠKOJI BALALAIKŲ ORKESTRA AMERIKOJE.

Rusų balalaikininkas V. Andrievas atvažiavo Amerikon su savo orkestra. New York'e dabar duoda koncertus. Amerikėnams labai patiko. „New York Times“ rašo, kad orkestra savo delikateskumui, įvairumui toninio kolorio daro neaprašomai puikų įspūdį. — Orkestra žaidžia daugiausia rūsiskas tautiškas dainas.

PRIZIŪRĖS GASPADINIŲ SVARUMĄ.

Milwaukee, Wiss., sveikatos komisijonierius dr. Fr. A. Kraff nutarė suorganizuoti specialias moterų grupes prižiūrėjimui, kad gospadinės svarių užlaikytų savo butus ir virtuves. Kur bus užtikta netinkamas butų užlaikymas, bus pamokinama kaip reikia gerai vesti gospadorystę. Namai negalės būti augštesni 16 augščių. Chicago miesto valdžia nutarė neleisti statyti namus augštesnius 16 augščių, arba 200 pėdų. Dabar yra namų, turinčių 260 pėdų augščių.

PASIAUKAVO KITŲ SVEIKATAI.

Washington, D. C. Locname gyvenime, apsižiojusį gazo duodele, rado negyva moterį urėdninko, Leną Shunk. Ji buvo negyva. Sirgo ji džiova. Palikame raste aiškina, jog nusizudo, nes nenori savo ligą užkrėsti sveikų žmonių.

SU ORLAIVIU NUPUOLĖ.

New Orleans, La. Orlaivininkas August Post, iškilęs oran aeroplanu, nuo 60 pėdų augščio nupuolė ant žemės ir skaudžiai apsikėlė. Nugabeno jį ligonbutin ir ten susekė, kad sužeidimai jo nepavojingi. Nelaimė atsitiko per tai, kad orlaivys, iškilęs, įspainuoją į medžio šakas ir apvirto; medžių šakos vienok ir puolimo smarkumą sulaukė.

PASIMIRĖ NUO IŠGASCIO.

Camberland, Mo. Staiga pasimirė čia buvęs policistas Simon Ryman ir kaip užtikrina koroneris, jis pasimirė nuo išgascio. Jis su kitais darbininkais kasė grabę. Dirbant, nugriuvo krantas ir Ryman'ui iki kaklui užbėrė. Kiti darbininkai atkasė jį tuojau, bet jis buvo jau negyvas, numirė nuo persigandimo.

PELENUS BARSTĖ.

St. Louis, Mo. Pasimirė čia Louise Wallner. Kunas jos tapo krematoriume sudėgintas ir taip kaip ji norėjo, pelenus nuo Eades tilto išbarstė į visus keturis svieto kraštus.

TEISĖJAS SU BOTAGU.

Swayersville, Pa. 28 d. lapkričio pas taikos teisėją Newdeną atėjo vargšė moteriškė pasiskysti, kad ją jos vyras sumušė. Kada apkaltintasis atėjo, teisėjas liepė jam nusirėdyti ir pažėmė botagą, gerai kailį išpėrė. Žinoma, vyras mušantis moterį vertas bausmės, bet kaszin ar Pensilvanijos teisių kodekse jis rado tokį paragrafą, kuris leidžia teisėjui pėrti kam nors bailį?

PASIMIRĖ KIRKŠCIONIS-KOS SEKTOS ĮSTEIGĖJA.

Boston, Mass. 4 gruodžio dieną pasimirė čia uždėtoja sektos Christian Science, Marė Baker Glover Eddy. Nariai šitos sektos gydo ir ligas, neužsitikėdami tikriems daktarams. Bet prieš mirtį sektos uždėtojas buvo pašauktas daktaras George L. West.

NELAIMĖS ANT GELEŽINKELIŲ.

Lamonte, Mo. Netoli Huobnaster. Mo. išsoko iš vėžių Misouri Pacific geležinkelio traukiny. Prie to sužeista gana sunkiai 15 ypatų; ar tarp sužeistų yra ir mirtinai sužeisti, nežinia.

1870

Tikėjimų Istorijos Rankvedis

Su paveikslais

Parašė, bendradarbiaujant kitiems mokslininkams.

P. D. Chantepie de la Saussay,
Teologijos profesor. Amsterdamo.

Vertė J. Laukis

Paveikslas versio ir terafimai bus teipgi, turbūt, priešmozinio laiko palikimu. Vienok, senesnis manymas apie pirmojo aigiptinę paieigą, kaip pamegdžiojimą memfisianin Apisui, ar heliopoliskam Mnevisui, yra klaidingas. Šitas klausimas reikiškas išsiaiškinamam nurodymu Išeities kn. XXXII, 4. Teipogi teisingai patėmija Dillmann*), kad ir Jeroboamas neįnešė visiškai naujo kulto

*) Handb. der Atl. Theol., p. 99.

is Aigipto, o tik oficiališkai užtvirtino kultą, jau senai buvusį išsiplatinusiu. Kad jis buvo perimtas izraelitų nuo chanaaniečių, tai tas gali būti, bet, akivaizdoje XXXII sk. Išeities, mažai tikima. Abejotina teipgi, idant versio paveikslas būtų buvęs išpradžių paveiksliniu dievybės išreikšimu; greičiausiai juo vaizdžiai buvo išreikšiami dieviška galybė. Neišreikšti liekasi klausimas, ar neišreikšti teipgi dieviška išmintis simboliškai angies paveiksle. IV ta Kar. kn. XVIII, 4. Priešingai, terafimai, tarytum, buvo naminių dievų paveiksliniais žmogaus pavidale, gana silpnai rišami su tikru tikėjimu. Žr. But. kn. XXXI, 19, 30. Teipogi ir sk. XXXV, 2, 4, kur apie juos šnekama greta su amulėtomis, sunku matyti juose ką kitą. Vieni ir kiti kaip elege-channekar išskiriami autorius iš Jehovybės leidžiamybės srities. Vienok mes sutinkame terafimus dar Dovydo name: I-ma Kar. kn. XIX, 13. Slg. Peis. kn. XVII, 5 ir OZ. III, 4. Klausimui apie tai, ar nepadarė šitas žodis ištikro daugskaitos formą ir nuo ko jis paeina, galima daryti tik prielaidimus, kaip ir klausimas sulyg to, ar terafimai nėra seno bočių kulto liekanomis, negavo dar galutinio išsiaiškinimo.

Drauge su terafim primenama tankiai efod; bet apie jį gana tankiai šnekama teip gi ir atskirai. Keista, kad šitas pats žodis, rods, tik susijungime: efod-bad, išreikšia ir kunigišką rūbą, kas, žinoma, nėra iš netyčių. Šitas žodis turi dangčio prasmę ir manymas, kad juo mi reikia suprasti aptrauktą auksu ar kita nauge paveikslą, turi savo pusę labai daug. Suradimui jo prasmės senovės laike, nurodymas į efodo vartojimą kun. Kodekse, kur jis drauge su urim ir tummin padaro vieną iš svarbiausių vyriausių kunigo aprėdalo dalių, neturi svarbos. Bet jungime jo prie šitų daiktų išsireikšia istoriškai teisinga pažiūra. Senovės laike efod žinomas teipgi kaip žyvaivo pabuklas, vartotas užklausiui dievybės Žr. I Kar. kn. XIV, 18 (pataisyta): XXIII, 9, XXX, 7. Vietoje jo I-oje Kar. kn. XIV, 41 pataisyta tekste vadinam urim ir tummin, I-oj gi Kar. kn. XXVIII, 6, tiksliai urim. Sulyg klausimo būdo, žodžių prasmės urim ir tummin ir galimo jų sąryšio su efodu, neturime jokių žinių kaip ir apie jų viršutinį išvyzdį ir paieigą. Negalimas daiktas, kad efod būtų tikru dievybės paveikslinimui; priešingai, labai yra galima, kad jis paeina iš priešmozinio laiko, nors apie jį ir nėra minėta Buties knygoje. Rodosi, kad jis turi būti pastatytas greta su terafim.

Apie tikrus šventatarnius, kurie būtų lošę tarpininkų rolę, šitose senovės liaukuose nėra nė kalbos. Tokia tarpininkybė buvo reikalinga tik tasyk, kaip į tikėjimą įsigauna paslaptis. Gentinio tikėjimo esmėnį jį yra priešinga. Kuomet dievybė buvo gentės dievu, tai ir kunigiškos priedermės yra pildomos gentės galvos arba, tam tikrose atsitikimuose šeimynos galvos. Jis sujungia savo viename asmeny profesiją ir tautos vardo ir kunigo: But. XIV, 18. Jis daro ir aukojimas: But. XII, 7, XIII, 4 ir k. Vėlesniais laike mes teipgi daug kartų susitinkame su šito pirmapradinio padėjimo žymėmis, nuo šeimynos tėvo ir gentės galvos šitos teisės perėjo ant karaliaus. Kad naudojimas jomis tankiai buvo perduodama kitiems asmenims: sunams ir tt. Teis. XVII, 5, 12, I Kar. VII, 1, II. Kar. VIII, 18, tai tas nedaro didelio skirtumo. Vėliaus kunigas buvo teipgi priklausanti nuo karaliaus, kuris jį pasikirdavo ir, pagal savo matymą, galėjo pašalinti: II Kar. II, 26. Vienok senovės liaukuose toksai kuniginių priedermių perdavimas buvo tik retame atsitikime.

Centralinio kulto veiksmu buvo aukojimas. Nėra jokios abejonės, kad išpradžių jis turėjo puotos pobūdį, kurioje dalyvavo gentinė dievybė. Šitame išeina priekinė teipgi sąvoka, jei ne darymo, tai atnaujinimo sądoras su dievybe. Jame atranda savo išraišką ir liaudinio vienuomo sužinybė. Apie kasmetinį šeiminišką aukojimą šnekama I-moje Kar. knygoje XX, 6; bet, galbut, ir daug senesniais laike buvo panašūs šeiminiški aukojimai.

Nėra aiškių nurodymų į tai, kad aukojimui, daromi įvairiems tikslams, griežtai skirti vienas nuo kito ir kad jų veikmė prigulėtų nuo kokių nors tam tikrų apeigų. Iš paskutinių žinome tik vieną būtinumą: nuleisti aukojamo gyvulio kraują. Kun. Kodekse užgynimas vartoti maistui kraują skaitoma prie prasakymų, duotų Nojui: But. IX, 4. Galbut šito esmėnyje yra istoriškai teisinga mąstis, jog panašus užgynimas turi savyje pobūdį senovės kulto ypatybės. Sulyg šito dalyko labai svarbus nurodymas I. Kar. kn. XIV, 32 — 35.

Labiausiai atsizymėjanti pamaldos ypatybė buvo nepaprastas prastumas. Ne kartą aukuro buvo išnetyčių pasipynę akmuo. Niekur nėra nurodyta į tai, kad jis būtų buvęs laikomas dievybės bustu*). Jehovos tikėjime

*) Smend. Alt. Religions geschichte, p. 99.

ilgą laiką buvo nepriekankamas aukurams iš tasytų akmenu.

Pamaldos vietomis buvo kalnai ar kitos augstumos. Jos skaitytos šventomis ir buvo pripažinamos dievybės. Ten, kur jų nebuvo, jos buvo pakeičiamos priemoniškais nudavimais, teip vad. bamot, kurie ilgainiui tapo išimtinai pamaldos vietomis. Šiteipos ant augstumų, dėl kokios nors priežasties tankiausiai aplankomų, pamazi dygo stovų šventainiai. Jie darėsi centralinėmis gentės gyvenimo vietomis. Susiliejančiant keletui genčių, įvairios šventynės galėjo arba liktis pagarboje, arba mažiaus žinomos užleido savo vietą kitoms, gausioms prasinesim. Klajokliname gyvenime, žinomas dalykas, parsiejo aukojimai įvairiose vietose. Vienok yra galima, kad jau ir tasyk tam tikrai vietai, butent kalnui, priskaityta ypatingas šventumas. Daugelio genčių tokios rūšies kalnai buvo, regimai, Sinajus (Chorio), buvęs kentių šalyje: žr. Išeities. III, 2, (Toliau bus).

DŽIOVA

DŽIOVOS GYDYMAS.

Vokiečiai sako, jog kiekvienas žmogus kada nors savo gyvenime yra turėjęs kiek džiovos. Tai nėra toli nuo teisybės. Kadangi džiovos bakterijos yra labai išsiplatinę ir mes taip tankiai turime progą jas įkvėpti, tad nedyvai, jog mes užsikrečiame jomis, kada mūsų apsigimimo pajegos yra sumažėję. Užsikrėtimas sukelia kūno apsigimimo pajegas, ir sužeistas kūno meginys užgyja arba liga bent nesiplėtoja. Ištikrųjų, pomyriui turi ženklus tuberculozo, apie 80 iš 100 žmonių, tuometarpu nuo džiovos miršta tik 10—15 iš šimto. Tokiu būdu iš aštuonių užsikrėtusių vienas numiršta, o septyni pasitauso. Iš to matyti, kad džiova nėra tokia mirtina liga, kaip daugelis mano. Nuo jos tankiaus pagyja, negu miršta ji yra išgydoma, jaigu anksti ją pažinti. Pradžioje ligos pasitauso didesnę pusę, bet ne reikia užmiršti, jog ji buna toli nuėjus, kada auge ją pažinti galima. Bet net ir vėlesniais laipsny, kuomet plaučių dalis yra sutresus, da kai kurie pasitauso, pusėtinas skaičius blogyn neina, o visų gyvastis gali būti prailginta.

Vėlesniais laipsny džiova buna labai supamiotas dalykas. Kūno meginys sunaikintas. Bakterijų nuodai, užplėdę kraują, kenkia visoms kūno funkcijoms. Norint daug gely atvėję da galima pagyti, bet ant reikia padėti daug triūso, energijos ir pinigų, ir rezultatas visada abejotinas.

Taigi džiova paeina nuo bakterijų ir jų nuodų, gydymas reikšia padidinti žmogaus apsigimimo pajegų. Reikalinga dabitis, kad kūnas būtų stiprus, kad galėtų pagaminti kuo daugiausiai medžiagos, žudancios bakterijas ir naikinančios jų nuodus.

Visas gydymo planas gali būti išreikštas dviem žodžiais: *hygiene* ir *dieta*, arba užsilaikymas ir maistas. Ligonis turi gauti įvairias tinkamas maisto ir tyro oro naktį ir dieną, o judėjimo lygiai tiek, kiek reikia, ne daugia, ne mažia. Tas viskas išrodė labai lengvu daigtu, bet ištikrųjų reikalauja daug nuovokos, kantrybės ir gabumo. Pilni ambicijos turi būti sulaikomi, nusiminę — paraginoti, nervingi — suraminti. Greita maistu pirmą vietą užima tyras oras, ne delto, kad jis turėtų kokią ypatingą veikmę ant ligos, bet kad jis reikalingas kiekvieno žmogaus sveikatai, pagerina maisto sunaudojimą, sutaiso kraują ir tokiu būdu atsiliepija ant visų kūno funkcijų. Vasaros metu ligonis turėtų praleisti visą laiką ant oro, žiemą kai kurie negal būti lauke daugias kaip aštontias valandas. Laikas lauke geriausia praleisti ramioj kedej ant verandos nuo žiemės pusės vasarą ir nuo saulėtos — žiemą. Sausam klimatai gerai yra įsitaisti sėtra. Bet ji turi būti tinkamai sukalta, su medinėmis grindimis, porą pėdų iškeltoms augščiaus žemė. Palos turėtų būti pakeliamos į augštį, taip kad galima būtų paversti į atdarą verandą. Namų veranda yra parankiausia, bet daugybė žmonių tenementuose neturi priėjimo prie balkono. Tokiems sėdėjimas prie lango, šilait apsilvilkus, yra naudingas. Kurie dieną dirba, svarbu yra naktį gulėti lauke.

Reguliuojamas ligonio pasilasio ir judėjimų yra labai sunkus, bet visumet yra geriaus perdaug išsėtis, negu nusidirbt. Iš pat pradžių, ypač kada ligonis karščiuoja, pasilasis turi būti pilnas. Turi būti uždrausta rūpintis kokiais nors reikalais, rašyt laiškus arba ilgai kalbėti. Kada moteris aplanko ligonį, jį neturėtų būti daugias kaip dvyliką ant syk, nes jos iškvėpus visą orą, ir ligonis užtroks. Taigi nereikia kalbėti visoms ant syk, nereikia ligoniui pasakyti, kad jis labai blogai išrodė ir kad neužilgo gal Dievas jį pas save pašauks. Kaip-ką reikia užtylėti.

Važiuojant į sanatoriją, reikia dabities nuilsimo. Už mėnesio ar dviejų reikia būtinai pradėt judėti, nes gulint kūnas gali perdaug apsilpti. Kas link vaikščiojimo gerai yra sekti šiuos patarimus:

Nevaiščioti sevaitę pirm pradėsiant gydymą.

Nevaiščiūt turint karštį. Nevaikščiūt, kada spjaudai kraujais. Nevaikščiūt, jaigu svarumas nupuola. Nevaikščiūt, jaigu pulsas greitas. Niekad neuždust, nebėgt, nenuilst. Išlėsti prieš valgį ir po valgių.

Vaikščioti reikia po atviru dangum, geriausia ant lygumos su drangu. Eiti ne daugias, kaip dvi mylias į valandą. Išpradžių vaikščioti tik po kelias minutes, paligiant laiką. Kartais važinėjimas arba plaukiojimas luoteli yra naudingas, bet visoki alsinanti žaidimai turi būti uždrausti.

Maitinimas džiovininko yra svarbiausias gydymo dalis. Ligonis, kuris valgo ir suvirina, yra pusiau išgydytas. Virtuvė didžiausiai ligoniui turėtų būti vienatinė aptieka. Maistas turi būti parinktas ir stropiai pagamintas. Rugščių kopustų reikia vengti, nes nuo jų kartais viduriai ima lubas kelti. Didžiausia svarba dedama ant žalių kiaušinių ir pieno. Kiaušinių duodama nuo 6 iki 10, pieno 3 kvortas per dieną. Apart to mėsos du arba tris kartus į dieną, tik ne reikia valgyt rūkyto kiaušės kumpio.

Geriausia yra gydymės sanatorijoj, kam tai yra prieinama. Bet kiekvienas žmogus ir pats gali išsigydyt nuo džiovos, jaigu jis atsimins apie maistą ir orą, ir turės kieniuje kiek pinigų. Maistas duoda mums pajegą. Tyras oras reikalingas sudeginimui to maisto,

is ko ir pasidaro pajiega. Užtaigi sveikiems visuomet reikia langas laikyti atdaras miegamam kambaryj. Kitaip darant, plaučiai negauna ganėtinai oro, kraujas užsinuodina. Žmogų apima sunkios mintis, kurias jis bando išsklaidyti alumi, tas da labiau jį suardo ir džiova ima ant jo viršų. Taigi pakol sveiki, dabokite savo sveikatą.

Dr. F. Matulaitis.

ALKOHOLIS IR JO VARTOJIMAS.

Nuo senų seniausių gadynių žmonės įskodavo vaisto, kuris nutildytų rūpesčius, padarytų žmogų laimingesniu, pasmagintų gyvenimą, nubrauktų ašaras. Tam tikslui alkoholis buvo tankiausiai vartojamas. Kaip senai jis atsirado, sunku tikrai pasakyti, bet natomai jis neką jaunesnis už patį žmogų. Platesnis jo vartojimas prasidėjo tada, kuomet žmonės pradėjo apdirbti žemę. Aigypie pirm 5000 metų alkoholis buvo plačiai žinomas. Aigypietų raštuose daug kalbama apie girtybės blogumus. Indų knygose randama pamaldos, kuriomis tikintieji parsikviesdavo dievybė į savo puotas, idant apgirdžius būgų galima išmelti tą, ką nuo blaivo negalėtų išgaut. Biblija sako, kad Nojus turėjo užvedęs vyną. Graikai ir Romiečiai garbino girtybės dievaitį Dionizą arba Bakchą, kurių garbei iškeldavo girtas orgijas. Lietuviai vartojo alų dar gilioje senovėje.

Alkoholi galima padaryti iš bent kokių augalų, turinčių savyje vaisinį cukrų arba krakmolą. Paskutiniame atvejuje krakmolą turi būti paverstas į cukrų su pagalba fermento. Iš cukraus padaro alkoholi su pagalba kito fermento, kuris yra mielės. Tas fermentas yra produktas mažiųjų augalų, kurie dauginasi, maitinasi ir savo fermentu perskeldia cukrų į alkoholi ir anglinį gazą, tą patį gazą, kurį mes iškvėpiame iš plaučių arba kuris pasidaro degant žiburiui.

Alkoholis vartojamas šiandien daugiasiausiai paveiksle degtinė, vyno ir alaus. Įvairios degtinės yra distiliuojamos iš fermentuotų javų ir turi būti bent ketverių metų senumo. Brandy daroma iš fermentuoto skystimo vynuogių ir turi būti tokio pat senumo. Rūmas distiliuojamas iš molassų. Gin'as yra distiliuotas alkoholis su kvėpencijos priemaisimis. Vartojamas inkstų pataisymui, bet, turbūt, tankiausiai juos sugadina. Visi tie gerymai turi nuo 40 iki 60 procentų alkoholio.

Vynas yra produktas fermentacijos cukrinių vaisių. Paprastai gaunamas iš vynuogių, bet gali būti padarytas ir iš kitokių vaisių. Stipresni vynai, kaip ta sherry, port, madeira turi nuo 16 iki 26 procentų alkoholio. Lengvesni nuo 6 iki 15 proc. Alus yra fermentuotas ekstraktas miežių, sumaišytas su apyviniais ir išvirintas. Labai tankiai fabrikuojamas su priemaisimis. Vietoj apyvinų vartoja įvairias žoles, kaip aloes, calamus arba labiaus kenkiančią pilkrišką rugstį ir picrotoxiną. Graži ruda spalva, gaunama nuo karamelio ir glycerino. Vietoj miežių, kurie yra brangūs, vartoja krakmolą ir ryžių arba vynuogių cukrų ir molassas.

Kodėl žmogus taip mėgsta svaiginti savo protą, nėra lengva išaiškinti. Tobulesnis kraujo ištyrimas gal išrūti klausimą. Anot Goethe's Mefistofelio, kraujas yra labai savotiškas skystimas. Kuo daugias tyrinėjama, kuo daugias surandama naujų dalykų, tuo daugias priauga medžiagos tyrinėjimui. Galimas dalykas, jog kraujuose randasi medžiagos, kurios sukelia smagius jausmus, kitos vėl medžiagos erzina smegenis ir esti priežastis sunkių minčių. Kad tas bent iš dalies yra teisybė, galima matyti iš to, — tankiai sunkios mintis dingsta, kada prasilusioja viduriai ir tokiu būdu esti pralatinos iš kūno nereikalingos arba staciai nuodingos dalis. Manoma yra, jog nuilsimo priežastis yra gasas anglerugstis, kuris susirenka raumenyse laike darbo. Tokiu būdu, pačiame kraujuje yra dalis, kurios sukelia smagias arba sunkias mintis. Nestebėtina, jog žmogus įsiekio panašaus vaisto — gyvybės vandens, anot prancūzų, — ir randa jį paveiksle alkoholio.

Ir kuo žmogus yra labiau suvaręs, suirūpinęs, nusidirbęs, tuo didesnis būna jo troškimas vartoti tą laimės šaltinį. Vienas rūšas taip aiškino savo palinkimą prie gėtymo. Sako, "šiaip aš kvailas ir silpnas, o kada issigeriu, tai aš išmintingas ir galingas "i čort manie ne brat". — Sako, aš tada pasiekiu savo idealą, norint klaidingų kelių, bet pasiekiu. Šių dienų pramonijos sistema, su tvėrusi minias skurdžių — proletarų, su ne užtikrinta rytdiena ir užtikrintu skurdu, palinkimą prie alkoholio daro visuomenišką ligą. Mūsų-gi išvėjų padėjime, naujos gyvenimo aplinkybės, stoka sveiko pasilinksminimo ir lengvumas gauti alkoholio šitą ligą dar labiau stimuliuoja.

ALKOHOLIS IR JO VEIKMĖ.

Alkoholis įgertas stimuliuoja skilvio plėvę, sultis ima labiau bėgti; pasigerina apetitas ir maisto perdirbimas, bet jaigu alkoholio skilvyj atsiranda daug, tuomet jis trukdo maisto perdirbimą, užlaiko maistą tokioj pat formoj, kokioj jis įėjo. Alkoholis ir pats yra maistas. Jis greitai persisunkia iš skilvio į kraują ir sudega kūne, norint daugelis abejoja, ar jis suteikia pajegą taip, kaip cukrus. Šiaip ar taip reikia atsiminti, jog alkoholis yra nuodingas maistas ir ypatingai (Toliau bus).

IS VISUR.

Anglijoj likosi paleistas parlamentas ir paskirti nauji rinkimai. Partijų vadovai važinėja po šalį ir laiko kalbas apkaltindami vieni kitus. Atakus į Calchester vidaus ministeriui, šalininkai priešingos partijos apstojo jo kariatę ir mėtė į ministerį supuvusias žuvis ir kiaušinius.

Britiškame muzėjuje Eugene Tisserant rado seniausią, turbūt, syrišką Biblios rankraštį. Rankraštis tas surašytas 460 metuose.

Portugaliskoj valdyboj Macao, pietinėj Azijoj, jureiviai kariskoj laivo "Patria", susitarę su garnizono kareiviais, nutraukė miestan ir ant vieno placiaus susirinkę, šuviais davė ženklą kitiems savo šalininkams. Paskui nutraukė prie moteriškojo Sv. Klaros klostoriaus, iš jo išvijo minyškas. Jos iškeliauvo Hongkongan. Paskui paėmė ginklų krautuvių ir ginklus iš dalino sau prilankius gyventojams. Visas pulkas nutraukė prie gubernatoriaus rumo ir pareikalavo išvijo zokoninkų, padidino algų kareiviams ir jureiviams, uždarymo laikraščio "Vida Nova". Gubernatorius, noromų nenoromų, turėjo prizadėti tuos reikalavimus išpildyti; nes į jo rumą buvo nukreiptos kanuolės.

Portugalijoj daugelyj vietų perėta nedėlios diang buvo susirėmimai respublikonų su klerikalais. Mieste Oporto susirėmimo geležinkelio traukiai. Buvo jau susirėmimas streikierių su kariūnėmis. Kareiviai šaudė į susirinkusius gatvės streikierius ir daug jų užmušė. Kareiviai priversti buvo trauktiesi. Valdžia išsiuntė Oportan daugiau kareivių; renkasi čia ir daugiau streikierių. Laukia todėl dar smarkesnių susirėmimų.

Popiežius uždraudė kuningams užimti kokių nors administratorių vietas. Turinti tokias vietas į keturis mėnesius turi nuo jų atsakyti. Bet antai Amreikoj kuningai yra ne tik administratoriai, bet despotiškais parapijų valdytojais. Argi ir čia jie turės savo privilegijų išsilaikyti? Gal tas parapijoms ant gero išeitų!

Maskolijos valdžia rengia dumai sumanytą egzaminų žydų rabinams. Mano nuo rabinų reikalaujama, kad jie turėtų žinoti reikalingą katalikiškų kuningų. Bet žydai be rabinų gali apsieiti, nes pas juos kiekvienas paeinantis iš Levy giminės gali pildyti rabinio pareigas, o tokių veik visur galima rasti. Ir dabar antai Varšava neturi rabinio, bet synagogose pamaldos puikiai atliekamos ir be valdžios užtvirtinto rabinio.

Sulyg dums komisijos išdirbo programą pradinį mokyklų Maskolijoj, mokyklose nemaskolių apgyventų apskričių. Du pirmu metu leista mokyti prigimtoj vaikų kalboj. Kalbos leidžiamos mokyti mokyklose, valdžios pripažintos yra: lenkiška, vokiška, lietuviška, gruziniška, armėniška, latviška, estoniška ir totoriška. Bet Maskolijoj kalbų yra daug daugiau.

Peterburge teisman pateko administratorius dvasiškos akademijos, Uspenskyj, už pasisavinimą akademijos pinigų. Juos jis prakazyravo, o išlošė vienuolij Peterburgo Lavros vienuolyno.

Peterburge, netoli Izmailovsko regimento kazarmių rado užmuštus žydus: siuvėją Libensteiną, jo moterį Minną, giminaitį pačios Seligmaną ir du mokinį. Visų, miegant galvos tapo sūdužytos. Užmušėjas paėmė iš kasos 60 rublių. Sumė vieną siuvėją, buvusi pagelbininką, senenai pralatiną.

Sename lenkiškame mieste Poznanijuje atsibuvo miesto rodo rinkimai. Išrinkta tik 8 lenkus miesto tarybon, o 18 vokiečių. Taigi aišku, jog miestuose bent vokiečiams sekasi suvaldyti buvusią lenkų provinciją.

Varšavoj teisė buvo byla žinomo lenkiško rašytojo Reymonto. Valdžia jo novelę "Motina" surado norą sėti tarp Sedleco gubernijos gyventojų vaidus ir kurstymą prieš valdžią. Novelė ta tilpo laikrašty "Zycie Gromadzkie", todėl teisman pateko to laikraščio redaktorius Jonas Dmochowski, atsakantis redaktorius Dras Hubicki ir leidejas Suda. Teisimas Reymontą ir Dmochowskį ištėisino, o Hubickį ir Sudą pasiuntė metams tvirtovėn.

Sosnovicius sugrįžo pulkas lenkiškų darbininkų, kurie dirbo laukų darbus Saksonijoj. Pasi-baigus laukų darbams, valdžia juos iš Vokietijos išvijo. Laike laukų darbo jiems mokojo tik po vieną markę už vienkio dienos darbą. Iš uždarbio veik nieko nesutaupė, vien merginos parsigabeno pigius žiurustus, nes juos joms uždarbi išmokėjo.

Lenkiškas laikraštis "Wszzech-swiat" praneša, jog šeimynoj karčemininko Juozo ir Lizos S., Turko pavietij yra du vaikai labiau beždionės, negu žmonės. Jie bėga nuo žmonių kaip laukiniai žverys, kalbėti negali, tik murma. Nuo žmonių kavojasi į kaminą.

Ir vėl vagysta stebuklingoj Lenkijos vietoj, Czervinske, kur traukia, prie abrozdo Motinos Dievo pulkai žmonių iš visų Lenkijos kraštų. Čia nuo abrozdo Motinos Dievo pavogta žemčiuga antkarlis ir iš vainiko išimta brangus akmenėliai, paimta ir brangesni vokai. Tyrinėti vagystą atkako teismo tyrinėtojai, bet jie nieko nesusekė.

Į Lubliną atėjo ūkininkas įsiekoti rodo, nes šiemet mat jo pačią šaukia kariūnėn. Mat jos krikšto tėvai, kada ją krikštijo, buvo girti ir kuningo užklausti, atsakė, jog atvežė krikštytį vaikučą. Kuningas ją vaikjuku ir inraše.

Austrijos parlamentas, 223 balsais prieš 206 priėmė sumanytą, kad be jokio apnebeziavimo Austrijon būtų iš užsienių įleidžiama mėsa. Valdžia norėjo leisti vien mėšą iš pietinės Amerikos. Parlamentas balsavo prieš valdžios norą.

Austrijos karo ministerija pagarsino, jog reikalauja, kad kas Austrijos kariūnėnei padirbtų orlaivius, kokių ji dar neturi. Orlaiviai privalo išlaikyti ore mažiausiai dvi valandas ir lėkti su greitumu 70 kyliometrų į valandą ir galėti paimti du žmones sveriančius mažiausiai 70 kyliogramų. Orlaiviai turi būt taip padirbti, kad juos galima būtų ir automobilių patalpinti.

Paryžiun atėjo žinia, jog Morokko sultanas, Šiaurinėj Afrikoj, 17 lapkričio dieną, morokkonai insinivijo į vieną terpalinę dalį prancūziškų kareivių ir nuo viršaus į juos pradėjo šaudyti. Užmušė 20 prancūziškų kareivių, o 40 jų sužeidė.

Prancūziškaj valdyboj vidurinės Afrikos, vadinamoj Vaday, prancūzų nuo sosto pralatinas sultanas surinko suviršum 10,000 buvusių savo pavaldinių ir ant syk užpuolė ant miesto Vaday, kur buvo tik 1,000 prancūziškų kareivių. Užmušta 300 prancūziškų kareivių, kiti, pabėgo, pabėgo ir prancūzų pasodintas sultonas. Žinia apie tai pirmiausiai gauta Konstantinopolyj, todėl mano, kad Vadajų prisidėjo d šventas karas mahometonų su krikščionimis. Vadaj apgyventas mahometonų.

Paryžiun suareštavo tris maskoliškus revoliucionierius, ar gal revoliucionierių vardą nau-dojančius, kurie užsiėmė dirbimu netikrų prancūziškų pinigų. Suimtieji yra armėnai iš Kaukazo.

Prancūzijoje, mieste Bagueres de Bigarre likosi pastatytas gražus paminklas moterei raštininkei, Marijai Gotten. Ji gimė 1770 metuose Paryžiuj.

Vokiškas laikraštis "Frankfurter Ztg" gavo žinia, buk netoli Santiguaranto, Turkijoje pulkas ginkluotų grekų insiveržė Turkijos pusėn ir užpuolė ant turkiškų kareivių, mirtinai pašovė tris

ankiškus kareivius. Kitas susi-
fėmimas turkų su greikais buvo
aplėtinėse Manastiro. Susirė-
mime užmušta trys turkai ir vie-
nas pašantas; grekų užmušta 10.

|| Ispanijoje į švietimo ministe-
rijos sostą likosi paskirta mote-
ris, raštininkė Emilia Pardo
Rozan.

|| Atkakę į El Paso, Texase,
iš Meksiko keleviai užtikrina, jog
veik visi miestai tarp Chihuahua
ir Linderia yra revoliucijonierių
rankose. Kalnuose buvo kruvi-
ni mušiai ir daug sužeistų ka-
reivių atgabenta į miestus. Mies-
tus Chihuahua ir Guerrero pa-
ėme valdžios kareiviai, bet prieš
juos traukia gana dideli revo-
lucijonierių pulkai.

|| Mieste Mexike atsibuvo
investuvs urėdan Diaz, isirink-
to iš naujo Meksiko prezidentu.
Jo šalininkai manė tas investu-
ves atlikti su didelėmis iškil-
mėmis, bet dėl kilusios revoliu-
cijos iškilmės išleista, nes dar
nezinia, ar Diaz galės urėdą pa-
laikyti.

|| Aplinkinėse Padernalles, 50
mylių nuo Chihuahua, Mexike,
buvo susirėmimas Meksiko revo-
lucijonierių su kariūnėmis. Ei-
nant kareiviams gatvė mieste
Padernalles, į juos revoliucio-
nieriai šaudė nuo stogų ir per
langus. Suimta, arba užmušta
150 kareivių.

|| Meksiko prezidentas Diaz iš-
siuntė pas revoliucijonierius į San
Isidoro savo pasiuntinius pamė-
ginti, ar be tolesnių kraujo pra-
liejimų nebus galima susitaikyti.

|| Meksiko revoliucijonieriai
paėmė miestą Guerrero; imant
jį užmušta daug žmonių. Iš-
siųsti prezidento Diazo pasiun-
tiniai tartiesi su revoliucijoni-
eriais atkako jau ant vietos, bet
tarybas trukdo kariūnė. To-
dėl pasiuntiniai pareikalavo, kad
kariūnė būtų atgal sugrąžinta,
kol traukiasi tarybos.

|| Prancūzijoje užlietos užtv-
nusios vandens Lkros ir Rho-
nes klonės tarp Nantes, užlie-
tos žemės plotas dešimties my-
lių ilgas ir 5 plotas. Aplinki-
nėse Nantes užtvinę vandens
užliejo penkis kaimus.

|| Chinų senatas užgrybė nuo
liepos mėnesio sekancijų metų
suvisu uždrausti gabenimą
opium ir jį vartoti neleisti. Dau-
giausiai į Chinus opiumo gabe-
na iš Indij, kur jo dirbimui yra
dideli plotai užsėti agnomomis.
Jau seniau Chinai bandė už-
drausti opiumo vartojimą, bet
kad iš jo Anglija turi didelį pel-
ną, tai ji pasikvietusi pagelbon
prancūzus, pradėjo karą su Chi-
nais ir jis pasibaigė paėmimu
Chinų sostinės Pekino. Chinai
turėjo nusilenkti ir uždraudimas
gabenimo opiumo tapo atšaukas.

|| Chinai rengiasi padidinti sa-
vo kariską pajėgas, ypač gi
laivynę. Jie nori susiristi su
kokia galingesne tauta. Ameri-
koj mano, kad Chinai susiristi
su Amerika, bet ištikio apie to-
kį norą reikia abejoti. Juk nie-
kur, turbūt, tokio nekenkimo chi-
niečių nėra kaip Ameriko, o
nesikencianti juk nesirisa.

|| Ryme, kariūnėse kazermė-
se, valgant kareiviams vakarie-
nė, vienas kareivis umai gavo
proto sumaišymą. Pagriebė ka-
rabiną ir į sandraugus pradėjo
šūvis laidyti. Vieną kareivį už-
mušė, kitą mirtinai pašovė. Pas-
kui pats išsoko per langą ir už-
simušė.

|| Kopenhageno universitetas
mano atimti nuo Dro Cooko jam
suteiktą garbės daktaro titulą,
kurį jam davė už atklankymą
šiaurinio žemgalio.

|| Iš Vokietijos pavasaryj ren-
giasi keliauti prie pietinio žem-
galio tirinėtojų ekspedicija po
vadovystę leitenanto Wilhelmo
Fischer. Tam tikslui aukomis
vokiečiai sudėjo \$175,000.

|| Sveicarijoj, kantone Waadt,
išdegė visas kaimas Bek. Su-
degė 25 ūkės. Sudėgė ir daug
galvijų.

|| Vokietijoje, provoncijoj Hos-
an, anglų kasyklose "Viktoria"

atsitiko dujų eksplozija, kuri
ant vietos užmušė 5 darbinin-
kus.

|| Portugalijos valdyboj Šiau-
rinėj Afrikoj, Madeiroj, apsirėi-
kė cholera.

|| 30 lapkričio dieną Ispanijos
pakrantėse siautė vėtros, ku-
rios daug nuostolių pridirbo. Ne-
toli Caruna paskendo garlaivys;
su juom prigėrė 16 ingulos žmo-
nų. Be abejonės vėtra paskan-
dino ir daugiau mažesnių laivė-
lių, bet apie tai dar žinių nėra.

|| Ant Kaspiškų jurių, Masko-
lijoj, iškiliusi vėtra pagriebė
laivų stoty platformą su 300
persų darbininkų ir nunešė į ju-
rės. Besistengimai juos išgelbė-
ti niekais nuėjo. Uostuose
paskendo daug laivų ir nemažai
žmonių pražuvo. Septinis mies-
tus užliejo jurių vilnys; žmonės
priversti buvo bėgti iš namų ir
gelbėjosi ant šieno kuglių.

|| Ant Filipinų salų siautė
smarkios vėtros, kurios ypač
smarkios buvo ant salos Min-
danao. Ant salos Mindanao
drauge tiek dar ir prilijo, kad
užgimė tvanai. Pražuvo 20 žmo-
nių.

|| Vokietijoje, mieste Hambur-
ge, nuo margarinos apsirgo apie
100 ypatų. Matyt margarina bu-
vo pagedusi ir ją valgę apsi-
nuodinę. Daugelis serga taip
sunkiai, kad daktarai abejoja
apie jų išgyimą.

|| Pusėj lapkričio mėnesio Vo-
kietijoje siautė vėtros ir sniego
pustymai. Vėtros ypač grioše
daug nuostolių pridirbo, nes iš-
vartė daugybę medžių. Sniegas
užnešė geležkelius taip, kad an-
tai Berlyne žmonėms pritruko
maisto, kadangi produktų nega-
lima buvo privežti. Vakarinėj
Vokietijoje tirpstantis sniegas pa-
gimdė tvanus, o tvanai neišpa-
sakytai daug nuostolių pridirbo.
Reinicke užtvinę Moselio van-
dens sėkia antrų namų lubų.
Moselyj vandens kyla dar vis
augštin.

|| Prancūzijoje upė Ločnė iš-
siliejo per krantus, išsiliejęs van-
duo pragriežė pylinius ir už-
liejo didelius laukų plotus. Tva-
nai tie atėmė darbą 7,500 darbi-
nikams viename tik mieste Nan-
tes. Išsiliejo per krantus ir upė
Rhone. Mieste Avignone van-
duo sugriovė daug namų. Ar
nepriegėrė kiek žmonių, dar ne-
žinia.

|| Maskolijoje, priešais Tagan-
rogą, siautės smarkus vėjas
nestūmė Azovo jurių vandenį
tris mylias nuo kranto ir per
tai daug buvusių prie kranto
laivų atsirado ant sausos žemės.

|| Netoli Paryžiaus, Prancūzi-
joj, ant vienos salos upėj Se-
noj yra kapinės, kur palaidota
su viršum 10,000 šunų. Ant tū-
lių žmonių draugų kapų yra pui-
kus paminklai pastatyti did-
turčių šunims, su gražiai skam-
banciais parašais.

Jogailos universitete šiais me-
tais liko įsteigta nauja katedra
"krikščioniškos sociologijos",
profesoriautų tapo pakviestas
kun. Zimmermannas iš Pozna-
niaus, garsus socialistų ėdikas.
Išpradžių Zimmermannas turėjo
išguldinėti tik teologams (kun-
ningams studijuojantiems Dievo
garbinimo mokslą), bet paskui
Zimmermannas panorėjo savo
"mokslą" ir tarp visų studentų ir
patalinų platinti. Lapkričio 15
d. buvo pirma lekcija, susirinko
pilna salė universiteto jaunuo-
menės ir pašaliniių. Lig tik ku-
ningas įėjo, klerikališkoji jaunuo-
menė pradėjo delnais ploti, kita
pusė švilpti, prasidėjo stumdi-
masis vienos pusės su kita, vi-
są valandą tęsėsi triukšmas; ku-
ningui iš salės išėjus, jaunuo-
menė išsikirstė. Atsitikimas ne-
gražus, negalime niekam už-
drausti savo nuomoniių skelbti,
bet giliau pažūrėjus jaunuo-
menės tiesą turėjo, — universitetas
turi būti mokslo šaltiniu, negali
buti jame išguldinėjama jokia
"krikščioniškoji sociologija", nes
tai partijinis mokslas, antra gi
nesenai popiezius įsakė, kad vi-
si universitetų profesoriai ku-
ningai prisiiektų, jog neskelbs
savo lekcijose nieko priešingo
katalikų tikėjimo dogmatams,
vadinasi, tokie profesoriai negali

K. Lazinsko laidotuvės.

Pirmąją brutaliskumo auką
Chicago rubsiuvių streikė K. La-
zinskį streikininkai laidojo pane-
dėly, 5 gruodžio. Anksti iš ry-
to, apie 9 val., nuliudę streiki-
ninkai pradėjo rinkties ant W.
33 gatvės, ties lietuvių Sv. Jur-
gio bažnyčia, kurioje buvo na-
bašniko grabas. Daugiau kaip
10,000 susirinko prie bažnyčios
streikininkų ir jiems prijaucian-
čių. Unijistai turėjo savo žen-
kelius. Labiausia į akis metėsi
unijos italų skyriaus ženkleliai
su žėlaba. Mat, K. Lazinskį nu-
šovė išgama italas, parsidavęs
Royal Tailors kompanijai, tai-
gi italai darbininkai norėjo pa-
rodyti savo protestą prieš jų
vientaučio bjaurų darbą. Royal
Tailors streikininkai nešė savo
karuną, tuo irgi parodydami,
kad Royal Tailors dirbtuvėse
darbininkai streikuoja, o dirba

A. a. Kazimieras Lazinskas.

A. a. Kazimiero Lazinsko grabą deda į laidojimo vežimą. Apie 10,000 streikininkų susirinkę į laidotuves. Paveikslas nuimtas ties Sv. Jurgio bažnyčia ant 33 gatv. žiurint į Morgan St.

ten tik parsidavėliai. Nešė ka-
rūną Hart, Schaffner ir Marx
streikininkai, prie kurių prigulė-
jo ir K. Lazinskas. Didžiausia
vėluva buvo visų unijų su juo-
du užrašu:

"Mūsų liudime dėl mirties mu-
so draugo darbininko, Charles
Lazinskas, kurs krito auka bru-
taliskumo ir rubsiuvių kapita-
listų asociacijos godumo". —
Nuo įvairių unijos skyrių buvo
daugybė vainikų su užrašais
"Neužmirštamam Ch. Lazins-
kui, kapitalizmo aukai"...

Orkestrai žaidžiant liūdną lai-
dojimo maršą, visi susirinkusie-
ji, kaip vienas, nusiėmė kepu-
res. Sv. Jurgio bažnyčioj buvo
atlaikytos mišios ir atgiedota

skelbti tą, ką atranda bebandy-
mi, bet tik tą, ką popiezius lie-
pia. Pirmieiviskoji jaunuo-
menė dalis jau senai reikalauja, kad
teologijos fakultetas iš univer-
siteto būtų išskirtas, kaip tat
yra Rosijoj, kur yra įsteigtos
atskiras dvasiškos Akademijos.
Galima laukti, kad Krokuvos
universitete bus da didesni su-
judimai, nes universiteto vyriau-
sybė visai stoji klerikalių pusėn.

— Rankpel. —

Tėvynės Mylėtojų Dr-stės Reikalai.

Vienas raštus Tėv. Myl. Dr-stės re-
ikalavimų, kuopos ir pavienios ypatu-
malonės siūsti or. Jūs Lit. Kom. uo-
rui ir redaktoriui.
J. Lauks, 2951 Union av., Chicago, Ill.

PRIE T. M. D. KNINGŲ SKANDALO.

Neseniai tūlas "Vienas iš pir-
mesnių Viršininkų" apskundė p.
Sirvydą per organą nelegalis-
kame pardavinėjime T. M. D. iš-

Procesija lydinti a. a. K. Lazinską į kapines. Nuimta ties 34 gatve.

leistos brošūrėlės "Socializmas
ir darbininkas klausimas", p.
Sirvydas, laišku į "Lietuvos" re-
dakciją pasiteisino (teisybė —
labai skystai), kas išaukė vėl
užsiuolimą iš pusės skundiko.
kuone tais pačiais, kaip ir pir-
miau, žodžiais. Taip einant, ne-
bus galo. Dalykas, rodos, yra
gana svarbus, tat ji. sykį pra-
lėjus, reiktų išskirti ir užbaigti
trumpai ir teisingai. p. "Vienas iš
pirmesnių viršininkų", apkaltin-
damas p. Sirvydą, berods, ne
nuo to galo pradėjo vietoj gin-
čytis per laikraštį, išrodo, būtų
daug geriau prausti Centro
Valdybai ir pristatyti jai visus
apkaltinančius dokumentus, arba
nužiūrėjimas. Centro Valdyba
turedama ant ko remtis, greitai
dalyką išaiskinti ir apie pasek-
mes praneš per organą. Taip kaip
dabar dalykas eina, galima gin-
čytis ir iki "sūdai dienai", o
reikalas vis nebus užbaigtas.
Apskundimas yra per sunkus,
kad Centro Valdyba galėtų už-
joti imtis be tam tikrų dokumen-
tų, o jaigu, leisim sau, T. M. D.
redaktorius neišduos Centro

Valdybai nei skundiko tikrojo
vardo, tai nuo ko-gi tada pradėt?
Panašus reikalai, man rodos, pri-
daktaciją pasiteisino (teisybė —
labai skystai), kas išaukė vėl
užsiuolimą iš pusės skundiko.
kuone tais pačiais, kaip ir pir-
miau, žodžiais. Taip einant, ne-
bus galo. Dalykas, rodos, yra
gana svarbus, tat ji. sykį pra-
lėjus, reiktų išskirti ir užbaigti
trumpai ir teisingai. p. "Vienas iš
pirmesnių viršininkų", apkaltin-
damas p. Sirvydą, berods, ne
nuo to galo pradėjo vietoj gin-
čytis per laikraštį, išrodo, būtų
daug geriau prausti Centro
Valdybai ir pristatyti jai visus
apkaltinančius dokumentus, arba
nužiūrėjimas. Centro Valdyba
turedama ant ko remtis, greitai
dalyką išaiskinti ir apie pasek-
mes praneš per organą. Taip kaip
dabar dalykas eina, galima gin-
čytis ir iki "sūdai dienai", o
reikalas vis nebus užbaigtas.
Apskundimas yra per sunkus,
kad Centro Valdyba galėtų už-
joti imtis be tam tikrų dokumen-
tų, o jaigu, leisim sau, T. M. D.
redaktorius neišduos Centro

KAS PASIDARĖ SU ANGLI- JOS LIETUVIAIS?

Anglijoj ir Skotijoj lietuvių kas
sykį apgina, tai, matyt, jau dau-
giaus niekados atsikelti negali.
Taip reik manyti apie tenyksiū
lietuvių, — žiūrint ant jų TMD.
akimis. Dar prieš paskutinį T.
M. D. pajrima, matėme ten ke-
lias kuopas ir saujalę T. M. D.
sąnarių. Kartu su visa draugi-
ja paio šios kuopos ir iki
šiam laikui, nežiūrint į bandy-
mus, Anglijoj ir Skotijoj nėra
nei vieno T. M. D. sąnario, nors
lietuvių tenai, abelnai imant, di-
dokus plukštės. Buvęs T. M. D.
pirmininkas bandė susinešti
su keliais anais laikais žymes-
niais Anglijos veikėjais, vienok
nepasekmingai: kuopos sykį į

requiem. Kun. Kriauciūnas pa-
sakė trumpą pamokslą. — Visi
susirinkę žmonės sutilpti baž-
nyčion negalėjo, taigi aplink baž-
nyčios stovėjo didelė liudinčių
minia. Ceremonijos bažnyčioj
užsibaigė po 11 val. ryto. Strei-
kininkai ant rankų išnešė savo
draugo grabą, įdėjo vežimam ir
liudinti procesija patraukė ant
kapinių link. — Įdedant grabą
vežimam ir einant procesijai,
"Lietuvos" specialiskias fotogra-
fas nutraukė keletą paveikslų,
du iš kurių įdedame čia laikraš-
tin. — Tegul bus tai atminčiai
jauno lietuvių darbininko, K.
Lazinsko, kritusio auka didelės
kovoj prieš išnaudojimą ir ne-
teisybę. —

Nabašnikas Kazimieras La-
zinskas paėjo iš Kauno guberni-
jos, Panevėžio pav., Razalimo
valsčiaus ir parapijos, Plauči-
škių sodžiaus. Aštuoni metai
kaip atvažiavęs Amerikon. Iš-
pradžios gyveno Baltimore,

LAISKAS TMD. REDAKCI- JAL

Gerbiamas Redaktoriau!

Kiek mes turime Tėvynės My-
lėtojų Draugysčių? Matyt šitas
vardas daugumai patinka, jaigu
juo daugelis nori naudotis. Mū-
sų organe "Lietuvoj" visados
garsinasi Tėvyn. Myl. Dr-stės
Centrališkų viršininkų adresai,
bet tėmyju, jog nuo senai "Ke-
leivyje" garsinasi taip-pat kokia
tai "Tėvynės Mylėtojų Draugys-
tė" iš Chicago, kuri tik prideda
"No. 1" ir dar žodį "tautiška".
Tas išrodo lyg muilininu akių,
nes jaigu toji draugystė nori pa-
rodyti skirtumą numerii, tai jo-
kiu būdu jai nepriklauso "No. 1",
nes tikroji Tėv. Myl. Draugystė,
be abejonės, yra daug senesnė.
Prikerktas žodis "tautiška" taip-
gi nedaro skurto, nes tikra
T. M. D. buvo ir yra taipgi
tautiška, o ne kokia kita organi-
zacija. Šitas viskas parodo, jog
čia norima prisidengti plunksno-
mis mūsų tikros T. M. D. Tas
negali išeiti T. M. D. ant naudos
ypatingai, kad minėta T. M. D.
No. 1. "tautiška" draugystė
garsinasi savo organe "Keleivyj",
kuriam krislo "tautiskumo" nera-
si ir kuris atkalkiai "ėda" Tėv.
Myl. Draugystę nuo pat jos at-
gaivinimo. Ar neklaidina tas
visuomenės ir mažiau apsipazi-
nusii sąnarių?

Neseniai vėl patėmyju viena-
me iš laikraščių apgarsinimą ba-
liaus dar trečios Tėvyn. Myl.
Draugystės iš kokio ten Chica-
gos priemiesčio — Kensingtono,
ar Pullmano. Čia vėl gudriai
įpintas kitas žodis "Lietuvos",
taip kad išeina: "Tėvynės Lie-
tuvos Mylėtojų Draugystė" —
tarsi lietuviams kita kokia ša-
lis, o ne Lietuva, gali būti te-
vyne. Toks lindimas po sveti-
mu sparnu išrodo labai negra-
žiai ir kitas gali manyti, kad ar-
ba šios draugystės, (kurios,
kaip girdėt, nieko bendro neturi
su apšvieta ir T. M. D.) notėty,
amerikoniškai išsitarius "daryt
biznį po T. M. D. vardu", ar-
ba prisidengimui neturi užtekti-
nai savo locnų plunksnų, jaigu
skolinasi sau svetimas. Gal jos
negirdėjo apie tikrą Tėvynės
Mylėtojų Draugystę, na, tai reik
joms dovanoti, bet visgi, jaigu
jos yra geros draugystės, ir, ja-
gu jos ypatingai yra tikrai tau-
tiškos, tai ar neturėtų jos per-
keisti savo vardą, neklaidinti vi-
suomenės? Vardų yra daug ir
dar gražesnių už mūsųk!...

Su pagarba,

B. Kazaitis.

ATSAKYMAI.

P-ui A. Baravykui, Centralija,
Ill. Apie įsteigimą prie T. M.
D. kuopų pašelpinio skyriaus po
T. M. D. čarteriu buvo svarsty-
ta paskutiniame III-ame T. M.
D. Seime Chicagoje. Siame da-
lyke seimas taip nusprendė:
kuopos, kurios nori, gali po save
vardu steigti pašalpas ligoje. Tas
yra grynai privatiškas reikalas
kuopos ir Centras nuo savęs ga-
li tik paraginančią nuomonę iš-
reikšti. Kaip pašelpinės, taip
ir apšviotos draugijos priguli prie
vieno skyriaus taip vadinamų
"nebizniškų" draugijų (not for
profit); ir joms išduodami čar-
teriai yra ir tos pačios rūšies.

Pašelpinės draugystės po savo
čarteriu gali užsiimti plėtojimu
apšviotos, kaip lyginai apšviotos
draugijos "gali vartoti visus tei-
suotus kelius ir būdus delei at-
siekimo savo tikslo", taigi ir
pašalpa. T. M. D. čarteris ne-
užgina įvedimo pašalpos ligoje,
ir norinčios kuopos gali ką pas
save įvesti, vienok T. M. D.
Centras neatsako, jaigu tokioj
kuopoj atsiktų daleiskim bank-
rutas ir sąnarys norėtų gauti
jam prigulinciją paramą iš Cent-
ro. Kada T. M. D. Seimas už-
tvirtins oficiališkai pašelpos
skyrių ir idės tą savo konstitu-
cijon teisuotų keliu, tada T. M.
Draugystė galės imti ant savęs
atsakymą už tą skyrių. Šiaip,
kuopos gali elgtis pagal savo no-
rą; mės žinome, kad jau keletas
T. M. D. kuopų įvedė pas save
pašalpa. Savo keliu tokios ku-
pos būtinai privalo pranešti apie
tai Centrai dėl žinios. K. D.

Yankee.

*) Albijonu vadina Angliją.

Iš Chicago's Lietuvių Gyvenimo.

MIKŲ PETRAUSKO KONCERTAS.

Sianė nedėdienį, 11 gruodžio, Music Hall, 203 Michigan Blvd., atsiliks mūsų žinomo dainininko p. M. Petrausko koncertas. Koncerte dalyvauja žinomi Chicago muzikai — p. Henriot Levy, pianistas ir p. Herbert Butter, smuikininkas. Akompanuoja ponia H. Butler ir p. A. Pocius. Šitoks koncertas yra chiegičiams retybė, taigi visi tenepamirš jį atsilankyti. Koncerto programos labai įvairios ir indomus. Indėdam čia jį išstai:

- PROGRAMA.**
1. a. Ballade, g. minor, b. Nocturne, c. Etude. (Chopin) žais p. Henriot Levy.
 2. a. Nocturne, lietuvių. (Grieg) b. Cavatina, iš operos "Rusalka". lietuviškai, d. Tylė mano drauge. lietuviškai, e. Serenada Don Juan. (Calkowsky), dainuos p. M. Petrauskas, akompanuos, p. A. Pocius.
 3. a. Arabesque en Bateau. (Debussy), b. Polka. (Aulin), žais p. Herbert Butler, akompanuos, ponia Herbert Butler.
 4. a. Berceuse, lenkiškai, (Chopin), b. Asra, vokiškai, (Rubinstein), c. Slowly fades the Sunlight, angliskai, d. Tylė mano drauge, lietuviškai, e. Serenada Don Juan. (Calkowsky), dainuos p. M. Petrauskas, akompanuos, p. A. Pocius.
 5. a. Valse Impromptu. (Heniot Levy), b. Caprice. (Paganini-Liszt), c. Etude. (Moscow-mizsky), žais p. Henriot Levy.
 6. a. Romance di Millo, iš operos Zaza, itališkai, (Leoncavallo), b. Ballada, lietuviškai, (M. Petrauskas), dainuos p. M. Petrauskas, akompanuos, p. A. Pocius.
 7. Rondo Capriccioso. (Saint-Saens), žais p. Herbert Butler akompanuos ponia Herbert Butler.
 8. Lietuviškos tautiškos dainos, (M. Petrausko), dainuos p. M. Petrauskas, akompanuos, p. A. Pocius.
- Tiketai: 25c, 50c, 75c, \$1.00 ir \$1.50.

4 d. Gruodžio buvo "Aušros" kp. prelekcija, skaityta Gudo, temoje "Kultūros istorija". Tai buvo jau antra dalis toje temoje, pirmoji buvo skaityta 27 lapkr. Apie prelekciją negalima pagiriantis atsiliepti. P-as Gudas — ne lektorius. Jo skaitymo tonas įkirus, erzinančias ausis ir varginantis. Skaite sunkiai, mikiodamas, atkartodamas arba lauzdamas žodžius ir tankiai blogai akcentuodamas ir nevietoms darydamas pertraukas arba atsikvepimus. Pati prelekcija buvo netvarkinga. Prelegentas taip viską į kruvą maišė, jog ir su geriausiais norais klausytojas vargu galėjo koki sensą iš visko išvesti. Prelekcijos, rengiamos pamokinti "paprastus" žmones; taigi ji turėtų būti kuolengviausia klausytojams suprantama. Šioji prelekcija negalėjo būti suprasta ne vien "nemokytų", bet ir "mokyty": viskas buvo sujaukta ir prigrusta daugybė nelietuviškų žodžių. Išrodė, kad prelegentas lietuviškoje kalboje nerado atsakančių žodžių. Tiek nelietuviškų sakinių pirmiausias dar neteko niekur girdėti. Apie kaikiurius dalykus buvo pridėjęs per daug niekniekių (pav. apie arabus), kuomet apie svarbesnius dalykus ir svarbesnes gentes visai nei ne užsiminė.

4 Gruodžio vakare "Aušros" kuopa turėjo kitą paskaitą —

paminėjimą Tolstojaus gyvenimo ir darbų. Šis vakaras, galima sakyti, puikiai nusisekė ir klausytojams galėjo atnešti didelę naudą. Prelektoriaus buvo: Giraitis, Kl. Jurgelionis ir Hertmanovičius, kalbėjo apie 10 min. Beto buvo stereoptikonu parodyti keli Tolstojaus paveikslai. Giraitis kalbėjo apie Tolstojaus mokymą ir jo nuomonimus. Skaite ištraukas iš jo raštų ir jo nuomones apie valdžią, socializmą ir žmonijos surėdymą bei dorą. Giraitis savo užduotį įpildė neblogai, vien tik klaidingai darė išreikšdamas savo ypatingas pažvalgas kaslink Tolstojaus ir kitų žmonių nuomonių, anot jo: "visai kvailų". Kalbėtojas buty geriaus paelges, jaigu buty perskaitęs vien gryną studiją Tolstojaus filozofijos, nieką nuo savęs nepridėdamas. Tokie pridėjimai jo kalbos vertę nusilpino. Antaras, Jurgelionis, labai smulkmeniškai apkalbėjo Tolstojaus pažėjimą, kūdikiystę, vaikystę ir pradėjimą veikti, bet, ant to praleidęs daug laiko, labai mažai pasakė apie jo antrą gyvenimo pusę; nepasakė net kiek jis turėjo vaikų ir kaip vedė gyvenimą sulgy savo teorijų, kurių net jo vaikai ir pati nepripažino atsakančiomis. Hertmanovičius patėmijo priežastis, kodėl Tolstojaus labiausiai garsus už kitus, ne mažiau vertus žmones. Kalbos tešėsi net keturias valandas. Žmonės ant tiek buvo užimti, jog tiek laiko pradedėjo taip tyliai ir ramiai, kad ne tanciai panašų užsilaikymą galima kur patėmyti. Žmonių buvo pilna svetainė.

Būty labai gerai, jaigu kas to vakaro paskaitas, sutvarkę, paduoty spaudon.

Aušros prelekcijos 11 d. gruodžio, 3 val. po piet atsibus:

- 1) Ant Bridgeporte, lietuvių klube, 3149 S. Halsted st., skaitytas — Kst. Sliupas, temoj: Deonizias Poška, Lietuvių rašytojas — poeta.
- 2) Ant Town of Lake, Davis Square svetainė, 45-ta gatvė ir Marshall ave., skaitys J. Butkus. Laukio referatą temoj: Rymėnai.
- 3) Ant West side McCormick svetainė ant antrų lubų, skaitys J. Laukis temoj: Pergalėjimas savęs.

VIETINĖS ŽINIOS.

RUBSIUVIŲ STREIKAS.

Utarninke ir serejoj, 29 ir 30 lapkričio d., pas mayorą Busse buvo susirinkę atstovai streikininkų ir darbdavių. Nuo streikininkų buvo: S. L. Lauders nuo National Garment Works unijos, J. Fitzpatrick, nuo Chic. Feder. of Labor, Edw. Anderson nuo vietinės unijos ir ponia R. Robins nuo moterų unijos. Nuo darbdavių buvo H. Hart ir advokatas L. Mayer, atstovavę darbdavių reikalus. Buvo mayoras Busse ir aldermanai Merriam, Dunn ir Ryan. — Pasitikima, kad iš šitų tarybų kas nors bus. Ypač ponia Robins labai daug ko tikisi ir mano, kad tarybose galima bus susitaikyti. Vienok didžiųjų firmų atstovai užreiskė, kad jie apie visą ką sutinka kalbėti, tik ne apie "closed shops". Sako, kad jie jų visvieną nepripažins. — Apie visus

svarstymus unijų atstovai sakė pranešą streikuojantiems darbininkams ir viską darysą pagal jų norą.

Ketverge, 1 gruodžio, streikininkų komitetai visą dieną galvojo apie sąlygas, ant kokių Hart, Schaffner ir Marx ir kitos firmos sutinka priimt atgal darbininkus. Ne vienur komitetuose buvo manoma, kad reikia atsisakyti nuo "closed shops" reikalavimo. Vyriausiam streikininkų komitete buvo ir Th. A. Rickertas, United Garment Workers or America prezidentas, tas, kurį kelios savaitės atgav streikininkai apsaukę pardaviku. Vyriausias streikininkų komitetas labai atidžiai svarstė tas sąlygas, kurias kitą syk buvo priėmęs Th. A. Rickertas. Ar bus dabar tos ar panašios sąlygos priimtos, šiomis dienomis išsiaiškins.

Nežiūrint, kad eina tarybos, visur teberenkamos streikininkams aukos. Daugelis teatrų rengia perstatymus streikininkų naudai.

Milwaukee mieste sustreikavo 600 rubsiuvių, nenorėdami dirbti prisijutę iš Chicago's darbų.

NUŠOVĖ STREIKININKŲ LIETUVŲ LAZINSKŲ.

Minia norėjo užmušt nušovėją.

Petnyčioj, 2 gruodžio atsitiko pirmoji žmogžudystė šiam streikui. Auka krito iš streikininkų pusės. Ant So. State st. ne tikai Polk st. tapo nušautas lietuvi streikininkas K. Lazinskas. Nušovė jį specialios policijos Tony Yacullo, pasamdytas Royal Tailors dirbtuvės, 419 Fifth ave.

Atsitiko tai po 5 val. vakare. T. Yacullo, sergentis Royal Tailors dirbtuvė, vedė namo du streiklaui Rosie ir Tony Napatino, 17 ir 16 metų amžiaus. Mat tie Rosie ir Tony Napatino bijojo, kad streikininkai neužpuolų ant jų už streiko laužymą. Vėsdamas tuodu streiklaui, Yacullo pastebėjo, kad trys vyrai seka paskui jų. Tada Yacullo streiklauiams liepė eiti greičiau, o pats paliko vienas. Apsidairęs jis nebematė tų trijų vyrų. Tasyk norėjo prisivyt streiklauius. Bet štai jam sudavė iš užpakalio ir sugriebė už kaklo. Tie trys vyrai užpuolė ant Yacullo ir parvėrtė jį ant žemės. Besigindamas Yacullo ištraukė revolverį ir iššovė vieną ir antrą kartą. Saunant antrą kartą, vienas tu trijų vyrų K. Lazinskas buvo užmušęs, keliu Yacullo krūtine, taigi šūvis iš arti pateikė Lazinskui stačiai į širdį. Lazinskas nukrito negyvas. Kitu du vyrai jau po pirmam šūviui pabėgo.

Kada Lazinskas buvo nušautas, žmonės šoko ant Yacullo. Tas pasileido bėgti ir pabėgo. Nubėgo į policijos stotį, 534 State st. ir pranešė apie nušovimą. Yacullo policija pasodino į kalėjimą.

Sitas Yacullo ankščiau dirbo Royal Tailor dirbtuvėje, karpė buselmanas. Kada iškilo streikas, jis apsiėmė būti specialios policianu ir ginti streiklauius nuo streikininkų užpuolėjų.

Nušautas K. Lazinskas yra lietuvis, jaunas žmogus, 27 metų amžiaus; gyveno 2860 W. 22 gatv. Tris metus dirbo Hart, Schaffner ir Marx dirbtuvėje, kaip siuvėjas.

Lazinsko kišeniuose rado ban-

ko kningutę ant Rumčiko vardo; joje užrašyta \$450 depozito. Pasirodė, kad Lazinskas dėvėjo savo pusbrolio Rumčiko apsiaustą. Piningai tie buvo nabašniko, tik padėti ant Rumčiko vardo Olesvicko kanboje. P. V. Rumčikas, gyvenęs 841 W. 33 gatv., atėjęs "Lietuvos" redakcijon papasakojo apie nabašniką savo pusbrolių, jog jis buvo labai rimtas, geras, ramus, niekam jokios skriaudos nepadaręs žmogus. P. Rumčikas sakė, kad labai norėtų žinoti, kas tie kiti du vyrai buvo; jie galėtų papasakoti visą teisybę, kas čia pirmas užpuolė, gal tas Yacullo. Savo pusbrolių p. Rumčikas paskutinį kartą matęs šią pačią dieną 2 val. po piet Casino salėje ant 12 ir Union gatvių. Iš Casino salės Lazinskas nuvėjęs į jo unijos mityną ant 12 ir Blue Island ave. Ką Lazinskas darė, išėjęs iš Casino salės, p. Rumčikas nežino.

Streikininkai ant panedėlio rengė didelę streikininkų parodą. N. Nockels, Ch. Federation of Labor sekretorius buvo gavęs policijos daleidimą daryti parodą. Bet paroda tapo atvira dėl ant viešau. Panedėlyj nūta dalyvaut Lazinsko laido tuose.

Pas mayorą Busse tarybos buvo ir petnyčioj. Kas tose tarybose kalbama, negalima žinoti; tą laiko paslaptys.

Nedėlioj, 5 gruodžio pasirodė tarybų pasekmės: Chicago Federation of Labor draug su streikininkų atstovais padarė sutartį su Hart, Schaffner & Marx firmos atstovais. Pagal šitos sutarties Hart, Schaffner & Marx priims atgal visus darbininkus dabar streikuojančius, išskiriant tuos, kurie streiko laike užpuolėdinejo į kėlė riaušes. Visi nesutikimai, kurie toliaus gali dirbtuvėse kilt, bus sutar komiteto iš 5 sąnarių: 2 iš darbdavių pusės, 2 iš unijos ir vienas išrenkamas pirmųjų keturių. Sutartyj nieko nekalbama apie darbininkų komitetus ar aprenkamus atstovus. Tokių komitetų ar atstovų darbdaviai nepripažins. Darbdaviai nedarys skirtumo tarp unijos ir ne unijos darbininkų. Jaigu šitą sutartį streikininkai priims, tai jų svarbiausias reikalavimas "closed shops" nebus išpildytas.

Dar daugiau — sutartyj minima, kad dėl "closed" ar ne "closed shops" ir toliaus negalės būti keliama nesuspatingų. Tai gi šita sutartis beveik visai yra tokia pat, kokią kitą syk buvo padaręs Th. Rickertas. Tik dabartinė dar blogesnė yra tuo, kad Hart, Schaffner & Marx dabar ketina nepriimti atgal į darbą tų, kurie "kėlė riaušes". Pirmiausias apie tai nebuvo kalbos. — Už tą pirmąją sutartį Rickertas buvo apsauktas pardaviku, bet dabar unijos vadovai tikisi, kad sutartį streikininkai priims. Taikymosi mityngė pasipriešino tokiai sutarčiai tik keli streikininkų atstovai, tarp jų G. Soderberg ir A. Benson. Jie pasakė, kad jaigu darbininkai būtų žinoję, kad jiems reiks tokias sąlygas priimt, tai jie nebūtų streikavę ir geriaus būtų laukę ateinant Mesijos. — Socialistai pirmutinieji labiausiai reikalavo "closed shops", bet dabar šitame mityngė socialistų atstovas Morris Siskind pritarė sutarčiai be "closed shops" pripažinimo.

Panedėlyj, 5 gruodžio įvairiuose unijos skyriuose buvo mityngė apsvartymui priimtosios sutarties. Sutartis buvo skaitoma anglų kalboje, taigi daugumas streikininkų nesuprato, kas joje sakoma. Kai kur iš angliskos buvo išgudytas žydiškon ir itališkon, bet kad ir žydai ir italai suprato, tai nesuprato kitų tautų streikininkai. Nutarta išvesti sutartį į devynes kalbas. — Didžiausias mityngas buvo Hodcarriers' salėje; jame buvo Chic. Feder. of Labor prezidentas J. Fitzpatrick, ponia R. Robins ir kiti unijos vadovai. — Balsavimai už ir prieš sutartį nūta daryt tada; kai visi darbininkai supras, kokia yra sutartis. — Daugumas streikininkų labai nepakanti iš sutarties, jie mato, kad jaigu šitokia sutartis bus priimta, tai streikininkai nieko nūlaimeja. Bet unijos vadovai įkalba streikininkams, kad jie per tokią sutartį nors šį-bei tą gauna, ir sako, kad jaigu dabar streikininkai nepriims sutarties, tai publika pasakui jų nesėls. Tai yra neteisinga; jaigu publika iki šiol sėls, tai šelpų ir toliaus, nes jų visi žinojo, kad streikininkai reikalauja "closed shops", o dabar jie to negauna. Jaigu streikininkai tiek laikėsi, tai jie galėtų laikytis dar ir toliaus ir išlaimėtų, nes darbdaviams streikas iki šiol padarė daugias kaip 4 milijonus dolarių nuostolių. Taigi skaudžiai jau užgavo jų kišenių, taip kad toliaus jie nebegalėtų atsilaikyti ir turėtų pripažinti visus darbininkų reikalavimus.

Vyriausias Chicago's policijos užveizda.

"Salome" uždrausta Chicagoj. Strauss'o opera "Salome" buvo statoma Chicago's scenoje. Laikraščiai ir policija pasipiktino dėl šitos operos nemoraliskumo. Operos direkcija turėjo liautis rodzusi "Salome". — "Salome" buvo manoma rodyti ir Baltimore, Md., dabar ir Baltimore nebebus.

Mityngas Fedorenko apgynimui Chicagoj atliko 4 gruodžio, Walsh salėje, Milwaukee ave. ir Noble st. Buvo susirinkę apie 2,500 rusų ir žyrų. Svarbiausias kalbėtojas buvo: J. Czaki, H. Anielewsky, H. Altschuler. Fedorenko, socialdemokratas buvęs dumos atstovas, yra suareštuotas Kanadoj ir jį nori išduoti Rosijos valdžiai. Rosijos valdžia Fedorenko kaltina už

žmogžudystę ir jaigu Fedorenko bus išduotas, tai Rosioj jį gali pakart. Todėl ir rengiami yra apgynimo mityngai.

Dvylikos metų motina. Maža mergaitė Ethel, dar kelios dienos atgal žaidžiusiu su savo lėlėmis, 1 gruodžio pagimdė kūdikį. Kūdikis averia 8½ svary, o jo motina vos 80 svary ir yra tik 12 metų amžiaus. Daktarai labai užimti tuo dalyku. Policija įjiesko kaltininko.

AUKOS CHICAGO'S SIUVĖJAMS STREIKININKAMS.

Kensingtono L. D. K. Gedomino Dr-stės susirinkime, užsiminus apie siuvėjų streiką, tapo padaryta auka; aukavosekančiai: L. D. K. Gedomino Dr-stės \$10.00; nariai minėtos Dr-stės sudėjo: M. Alginavičius \$1.00, Juoz. Deračius \$1.00, M. Burneikis 50c; M. G. Valaskas 25c; P. Rupsis 25c; Jonas K. Vasilaukas 25c; A. Bagužas 25c; R. Urbis 25c; Adom. Drangelis 25c; smulkesnių surinkta 45c; viso sykiu aukų surinkta 14.20, persiuntimo lėšos 10c, aukų lieka \$4.10.

Aukavusiems reikia tarti širdingai aciu.

Jonas K. Vasilaukas.

Aukas \$14.10 gavome. Su pirmiausias gautomis Chicago's siuvėjams streikininkams per "Lietuvos" redakciją iki šiol sudėta iš viso \$30.10. — Prie šitos progos meldžiame visų lietuvių, prijaunčių sunkiam streikininkų padėjimui, aukauti kiek kas gali ir toliaus. "Lietuvos" redakcija esti nemalonus pasekmės. Geras kraujas, pasidaro tada tik, kai viduriai gerai suvirina maistą, taigi mūsų pareiga yra daboti ir suvirinimą. Kai tik pamatysit, kad kas nors vidurinėse negerai ir jūs nūstojat apetito, Trinerio American Elixirą iš karto vynu reikia tuojaus vartoti. Jis gerai išvalys vidurius ir sustvirtins organus. Vartokite jį prie visokių vidurių ir žarnų nesveikimų ir kraujo bei nervų sustiprinimui. — Gausite vaistų sankrovose. Jos. Triner, 1333 — 1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

NAUJI RASTAI.

Laisvoji Mintis N11. Turinys: Levas Tolstojus; Tautiečiai, i Kovoj Kun. V. Dembsko, Bagnyčia ir Vicpatija, A. Orlov, su lietuvinu Parygožėnas (tąsa), J. Sliupas, Jonas, paveikslai iš gyvenimo, V. K. Račkauskas, Notre Dame de Paris, Victor Hugo, vertė Žemės Vaikas (tąsa), Gyvenimo atbalsai, Bibliografija.

Vūniaus Kalendorius 1911 m.

Lietuvos Ukinko priedas. Liet. Uk-o redakcija ir išleidimas. — Kalendoriu indėta straipsniai: Apie orą, Senovės lietuvių tikyba, Sokratas, Pr. Vaicaitis, Pov. Višinskis, Girtuoklybės amaras, Keleionės ir žiaurė, Užmirštas mokslas (žemdirbystės mokyklos), Bandymų laukeliai, Apie dirbtines trąšas, Trumpos žinios apie arklius, Holstininio arba išgabenamojo sviesto iš raugintų paviršelių dirbimas, Kooperacija, Apsiginimas nuo limpanų ligų ir k. Indėta be to Žemaitės apysakėlė Dėl pirkinių, keletas eilių ir kitų dalykų.

Marijampolės lietuvių Proginazijos atsiuokimas į visuomenę. "Ziburio" Centro Valdybos vardu Dr-jos pirmininkas ir įstaigos užveizdėtojas kun. d-ras M. Gustaitis. Kaunas. 1910 m. 25 pusi.

Dieve, padėk! kalendorius 1911 metams. Katalikų "Blaivybės

Draugijos leidinys N11. Kaunas 1910 m. 59 pusi. Kaina 3 kap. Pigus ir naudingas paplatinti kalendorėlis. Patipė jamė straipsneliai daugiausia kalba apie blaivybę ir alkoholio nuodingumą.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Vargdienėliui. Vaikiniai su merginoms gali pasikalbėti kur nors kitur, bet ne per laikraščius. Laikraščiai tokiais dalykais kaip suvedimas vaikinių su merginoms neužiima, laikraščių užduotis šviesi žmonės, bet ne piršliauti.

Norbutui. Pats mandagumas reikalauja, kad norinti perstatyti kieno nors veiklą autorias pasiklaustų, ar jis leidžia savo veiklą ant scenos statyti. Nevienas autorius gal visai nenori, kad jo veikalas pasirodytų ant scenos, nevienas rašo tik skaitymui, o ne perstatymui.

APGARSINIMAI.

KUNO ATSAUJINIMAS.

Mūsų kune atsilieka nuolatinės permainos. Tūlos mažos akelės arba celules, iš kurių susideda kūnas, miršta ir naujos užima jų vietą. Jaigu šitos naujos dalelės gauna maisto, mės nepastebime permainos. Naujos akelės tada esti pakaktinai stiprios ir veiklios. Geras maistas gali būt joms suteiktas per gerą apstų kraują. Netikęs kraujas suteikia netikusį maistą, akelės badauja ir iš to kūnui esti nemalonus pasekmės. Geras kraujas, pasidaro tada tik, kai viduriai gerai suvirina maistą, taigi mūsų pareiga yra daboti ir suvirinimą. Kai tik pamatysit, kad kas nors vidurinėse negerai ir jūs nūstojat apetito, Trinerio American Elixirą iš karto vynu reikia tuojaus vartoti. Jis gerai išvalys vidurius ir sustvirtins organus. Vartokite jį prie visokių vidurių ir žarnų nesveikimų ir kraujo bei nervų sustiprinimui. — Gausite vaistų sankrovose. Jos. Triner, 1333 — 1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Draugijų Reikalai.

TEVYNĖS MYLETOJŲ DR-STĖS CENTRO VALDYBOS ANTRASIS PIRMININKAS: Jonas V. Liutskanskas, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y. — 1-oje Pirmininkas: Pr. Butkus, 3262 So. Halsted st., Chicago, Ill. Raktininkas: Jonas Dagis, 2263 So. Halsted st., Chicago, Ill. Išdėninkas: A. J. Povliaka, 804 Bank st., Waterbury, Conn. Knyglynas: J. Slomanavičius, 331 Barnes st., Plymouth, Pa. Literatūrinis Komitetas: J. Gabrys, 11, rue Sommerard Paris, France. V. S. Jokubynas, 3163 Wallace st., Chicago, Ill. J. Laukis, 2951 Union ave., Chicago, Ill.

TEATRAS.

11 d. gruodžio (Dec.), nedėlios vakare 1910 m. Hull House teatre, kampas Polk ir Halsted gatvių Chicago, Ill. 183 kp. S. L. A. rengia teatrą. Loš Jaunimo Raktelis "Migelona" keturiuose veiksmuose melodrame. Bus dainos, duetai, kvartetai ir monologas "Kuningas gaspardin". Ant galo bus rodomi gyvi paveikslai. Pradžia lygiai 7:30 vakare. Lietuviai ir lietuvaitės nepareikškit šitos progos, atsilankykite kuoskaitlingiausiai į šitą mus prakilnų teatrą. Veikalas statomas pirmą kartą ant scenos, palmas tik iš rankraščio, o Chicagoj tai visi žino Jaunimo Raktelį kaip jį puikiai atsižymi scenoje. Tikietų kainos nuo 25c ir aukščiau. Vardan 183 kp. S. L. A. širdingai kviečia visus atsilankyti. Komitetas.

JURGIUI IR BALTRUI NEPASISEKĖ ĮSTOTI "VERSITETĄ."

Banka A. Olszewskio

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Priima pinigų taupinimui ir moka už juos 3% metams. Skolina pinigų pirkimui namų ir lietuvių miestų Chicago. Sukolektuoja žmonių pinigų padėjus kitose bankose; teigiamai išskoluoja darbininkų neuzmokėtas algas ir paskolintus pinigus.

Padaro visokių Notarijaiskus raštus, kaip tai: Dvivienastis, Kontraktus pirkimo ir pardavimo, Affidavitus ir visokių kitų reikalavimų ir legalizacijas raštus.

Išmaino pinigų visokių žemių ant amerikoniškų ir amerikoniškų ant kitokių.

Perka ir parduoda namus ir lietus.

Suvaldo pinigų į Rosiją, Lietuvą, ir visas dalis svieto.

Parduoda šifortas ant visų linijų išvažiuoti ir atvažiuoti, ir išvažiuojantiems Lietuvon parupina pasportus nuo Rosijos konsulo.

Mūsų kainos visada pigesnės kaip kitų ir mūsų tarnysta visuomet geresnė už kitų. Rašykite mumi apie šifortų ir rublių kainas, o mes mielai tokius Jums prisiimsime.

Rašydami mumi visada adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Knygele verta tiek aukso, kiek ji pati sveria.

Jos Vardas yra:

"Kaip rašyti Laiškus Lietuviškoje ir Angliškoje kalbose".

Ko ji mokina? Ji mokina rašyti laiškus (gromatas) lietuviškoje ir angliškoje kalbose. Žmogus gali visą amžių mokintis anglišką kalbą, bet pakol jis nemėgins rašyti laiškus angliškoje kalboje, tai ir angliškos kalbos niekada gerai neįsimos. O kad rašyti laiškus angliškoje kalboje, reikia tam tikros knygos, kuri nemokantį mokyti. Taigi ši knygelė mokina rašyti laiškus angliškoje kalboje.

Sioje knygelėje yra daugybė laišku visokiuose reikaluose ir atsitikimuose į visokias ypates: Laiškai tėvų į vaikus, vaikų į tėvus, vaikų į merginas, merginų į vaikus; tarnų į darbdavius, darbdavių į tarnus ir tt. Tie visi laišukai yra abiejose kalbose, viens lietuviškas kitas angliškas, taip kad rašėjas skaityto lietuvišką laišką ir mato kaip tą patį laišką angliškai rašyti. Kasant anglišką laiškus žmogus mato kaip surišti žodį su žodžiu, kaip padaryti pilnus sakinius ir tie sakiniai įsiskverbia žmogui į smegenis taip giliai kad jis juos jau ant visada atmena. Jokia gramatika, jokia kita knyga taip greitai ir taip gerai žmogui neįsimos angliškos kalbos kaip kad virš paminėta knygelė. Žinoma pirmą kartą šios knygelės, žmogus turi pirmiau perskaityti knygeles "Vadovėlis" No.1209 ir "Rankvelis" No.1300, kad gauti pradžią, o paskui jau imti knygelę "Kaip rašyti laiškus lietuviškoje ir angliškoje kalbose".

Si knygelė ne vien mokina laiškus rašyti, ne vien mokina angliškos kalbos, bet dar mokina ir daugybės kitokių labai naudingų ir reikalingų dalykų, kokių pamokinimų kioje knygoje nerastite. Ji mokina:

1. Kaip daryti kontraktus pirkimo, pardavimo, sandorio i. visokių formų biznio reikaluose; kaip daryti vekselius skolinant pinigus; kaip daryti testamentus; kaip vesti draugysčių reikalus, ir visoki kiti pamokinimai. Teigiamai mokina formų kaip žmonėse apsieiti visokiuose atsitikimuose; antai kaip apsieiti svečiuose, apsilankymuose, supažindinime vieno su kitu, pakalboje vieno su kitu, kaip užlaikyti bankietuose, vestuvėse, krikštyuose, pagrabuose, atsilankant ant metinių švenčių ir tt. Toliau knygelėje yra šimai patarimų vartojamų angliškoje kalboje išverstų į lietuvišką, kokių dar niekad negirdėję, ir ant galo yra žodynėlis svetimų žodžių, vartojamų įvairiose kalbose, išverstų į lietuvišką kalbą ką jie reiškia.

Si knygelė turi 293 puslapius. Yra apdaryta popieriaus apdaruose ir audinio gražioje apdaruose. Ji yra verta daug pinigų, bet už pinigus mes jos niekam neparduodame. Mes ją dovanojame tiems, kurie užsirašo mūsų laikraštį "Lietuvą" ant 18 mėnesių ir užsimoka \$3.00 prenumeratos, tai tiems duodame šią knygelę dovanų ir siunčiame "Lietuvą" per pusantyr metų. Škaičiuok mūsų apgarsinimą ant puslapio 7.

Kodėl taip brangia knygelė mes dovanojame už dyką? Pirmia todėl, kad mes norime kad kiekvienas lietuvis išmokyti anglišką kalbą, kad paskui galėtų užimti geresnią vietą ar darbą ir pralobti, o kada bus mūsų lietuvių turtingesni ir apsviestesni, tai ant tiek pakils lietuviška tauta ir kultūra ir mes nuo turtingesnių daugiau biznio turėsime. Antra — mes norime, kad kiekvienas lietuvis skaitytų mūsų laikraštį "Lietuvą", kuri tarnauja žmonių apšvietimui ir kultūriškam jų pakėlimui, ir ant kiek "Lietuvos" skaitytojai pasidavę, ant tiek mes galėsime pagerinti laikraščio "Lietuvos" įturą. Pasidavę skaitytojams, mes galėsime užlaikyti geriausius raštininkus, kurie parupins žmonėms tikrai gerą ir pamokančių raštų visokiame mokslo šakoje. Laikraštis turi būti žmonių mokykla, jis turi mokinti žmonis to visko kas jų gerovei reikalinga, todėl mes ir rupinamės laikraštį "Lietuvą" tokiu žmonių mokykla padaryti.

Lietuviai jau pradeda suprasti mūsų gerą norą, nes kasdien vis užsirašo "Lietuvą" daugiau ir daugiau, ir gavę nuo mus virš paminėtą knygelę dovanų, kuodidžiausiai mumi dėkavoja už jos išleidimą.

Todėl ir tu, broli, kuris šį apgarsinimą skaitai, nelauk, ilgiam, bet tuojas prisigys \$3.00 prenumeratos už "Lietuvą", o mes ir tau prisiimsime tą brangią knygelę dovanų ir siunsiame mūsų laikraštį "Lietuvą" per pusantyr metų.

Sįsįdami pinigų savo laišką adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted Street. CHICAGO, ILL.

Dr. Collins'o garbina knyga

Daktaras yra geriausias lietuvis, per atliktus jo darbus. Dėkojame Collins'o garbina knyga

VADOVAS IN SVEIKATA

tapo pripažinta per visus kitus Profesoresius, kaip Didičiausia knyga sveikatos visų kitų, kada norintys parakytį per koki norintys daktarą.

Nėra daktaro, kuris duotu Jums tokią knygą, nes ne turi atsakantį supratimą, kaip parakyt.

Dovanai! Priešui 10 centų markėmis apmokėjimui siuntyti laišku, o apmokėjimą už knygą Dovanai.

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

Dr. Collins'o garbina knyga

The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

TAUTIEČIAI - GINKITE PATS SAVE!

Saugokitės suvaidintojo daktaro, kuris nori išplėsti Jūsų klaidas, padidinti aukštą pręžę už pigų patarnavimą ir bledingus gydymus, — kuris nori apgauti Jus ir Jūsų šeimynas nuo didžiausio turto, tai yra Sveikatos, duodami Jums ne atskaitantį vaistą, tiesiai ne žinodami medikališko mokslo.

DATKARAS KURIS KALBA JEMS MELAGINGAI savo apgarsinimuose, vienkart ir įkalbinėja melnadaras Jums, Jūsų kentėjimose. Taip, Jūs kalba apgarsinime savo: "Aš esu pirmųjų daktarų — aš esu geriausių daktarų — išrinktu per visus kitus daktarus". Jis kalba Jums melagystę! Nes tokio daktaro, Amerikoje dar ne buvo! Ne gana to-tie daktarai net taip toli nėsavaro, kad net bando įkalbėti Lietuviams, idant ne įkūstų stebėtinai gerai, institutų ir ligonbių, padėdai kentėjimose, silksindami, butk tai "Institutas ir ligonbių tvermė ir gėdosingų žmonių". Ant to galima vien tik, kaip atskaiti, kad vėgė vadinasi vienas kitas žmogus vėgė. Vien tik blogiausi žmonės, ne gali atskaiti gero pasaulio. Vien tik menkiausio ir vėdmainiški daktarai, pūni savgarbinimo, bet be medikališko mokslo, loja ant darbuojančių didžiųjų profesorių, be protiška išvėdėdami, jok ne turi tos Aukšto žinio medikališko, kuris yra reikalingas dal pastojimo į daktarus didžiausiojo pasaulio medikališko Instituto "THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE".

7 PRIEŽASTIS DEL KO: Aukštiausio medikališko daktaro, The Collins N. Y. Medical Institute, gydo dangian žmonių kiekvieną metą, kaip visi kiti pasaulio daktarai, imant kartą.

1. Delto, kad The Collins New York Medical Institute, yra seniausio, didžiausio, geriausio ir labiausiai naujagadniskia Instituto Amerikoje.

2. Delto, kad The Collins New York Medical Institute, tapo įsteigta, per gerai žinomą ir gerbiama profesorių daktarą Collins'a, del naudos visų Lietuvių, kaip Amerikoje, taip ir sonam kraujoje ir ne del piniginių uždarbų, bet del autelkimo pagalboms nelaimingiesiems ligoniams ir kad galėtų kiekvienas atgauti sveikatą savo, kaip galima su menkiausia pinigine kaina.

3. Delto, kad tie stebėtinai pasėkmingi vaistai, kuriuos skiria garsingi daktarai, The Collins N. Y. Medical Institute yra surengiami loenoje apskiekoje is naujaisiu ir aukštiausio vertės medikališkų medėgų, o kurias del jų brangumo, ne gali įgauti kiti daktarai. Jėgų gi ir kiti žinomi vėdai jų pakūšiansiu, išdėdintų gydymu, tai ir taip ne žinoju kaip jas užrašyti.

4. Delto, kad kiekviena ligą, greit gydančių vaistų yra daug žemės, negu per imos daktarus žmonių yra atstomos už stūniamus be naidiškos, bledingus vaistus, nes tioms daktarams rūpi dangian pinigai, kaip gydymas.

5. Delto kad daktarai The Collins N. Y. Medical Institute Jums pagėbėti kiekvienam atsitikime, ne žūrint, kokia tai ne būtų ligą, ir kaip nuo senai ir kaip išvėspatavus organizmo ligonius.

6. Delto, kad nėra daktaro, kuris galėtų gydyti kiekvieną ligą pasėkmingai, per tai yra įsteigti institutai ir ligonbių, kur kiekviena ligą yra atydiškai peritūrita ir atskandžiai gydoma, per daktarus, kuriems ligos visos yra gerai žinomos, is ligmetės praktikos.

7. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

8. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

9. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

10. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

11. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

12. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

13. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

14. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

15. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

16. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

17. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

18. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

19. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

20. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

21. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

22. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

23. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

24. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

25. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

26. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

27. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

28. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

29. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

30. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

31. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

32. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

33. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

34. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

35. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

36. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

37. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

38. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

39. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

40. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

41. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

42. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai pasėkmingumo, likos jau tukstantiniai tokim ligų, kaip Jūs, pagydyta.

43. Delto, kad Jūsų nusipildymas yra visados, specialiniai ir atydiškai peritūrita kuo skubandiai, o prie tam visados yra perramoni vaistai tie, nuo kurių stebėtinai